
A 2025-ben megjelent médiaszabadság-jelentések értékelése

Készítette:

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

Lezárva: 2025. december 15.

Minden jog fenntartva.

Tartalomjegyzék

Előszó	4
Vezetői összefoglaló.....	5
Médiaszabadság-jelentések és módszertanaik	5
Freedom House	5
Riporterek Határok Nélkül.....	6
Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ.....	7
Article 19	8
European Centre for Press and Media Freedom.....	9
Safety of Journalists Platform.....	9
Civil Liberties Union for Europe.....	10
International Press Institute – Media and Journalism Research Center.....	11
Magyarország számszerű eredményei a vizsgált jelentésekben.....	12
Magyarországról szóló tárgyi tévedések és szubjektív véleménynyilvánítások.....	12
1. A szervezetek ismertetése	15
1.1. Freedom House	15
1.2. Riporterek Határok Nélkül.....	16
1.3. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ.....	16
1.4. Article 19	17
1.5. European Centre for Press and Media Freedom.....	18
1.6. Safety of Journalists Platform.....	18
1.7. Civil Liberties Union for Europe.....	19
1.8. International Press Institute – Media and Journalism Research Center.....	21
2. A médiaszabadság-jelentések módszertana és értékelése	22
2.1. Freedom House	22
Freedom in the World.....	22
Freedom on the Net	24

2.2. Riporterek Határok Nélkül.....	26
World Press Freedom Index.....	26
2.3. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ.....	28
Médiapluralizmus Monitor.....	28
2.4. Article 19.....	33
Global Expression Report.....	33
2.5. European Centre for Press and Media Freedom.....	35
Mapping Media Freedom – Monitoring Report	35
2.6. Safety of Journalists Platform.....	37
Europe Press Freedom Report	37
2.7. International Press Institute – Media and Journalism Research Center.....	39
Media Capture Monitoring Report	39
3. Magyarország pontozása és helyezései a vizsgált jelentésekben	40
3.1. Freedom House	40
3.2. Riporterek Határok Nélkül.....	41
3.3. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ.....	41
3.4. Article 19	42
3.5. European Centre for Press and Media Freedom.....	42
3.6. Safety of Journalists Platform.....	42
4. Magyarországról szóló tárgyi tévedések és szubjektív véleménynyilvánítások.....	43
Zárszó.....	51

Előszó

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság minden évben nyomon követi a magyarországi médiaszabadságról szóló jelentéseket, módszertani és tartalmi észrevételeivel hozzájárulva a felvetett kérdések szakmai alapokon nyugvó vizsgálatához.

Jelen elemzésünk keretében a Freedom House, a Riporterek Határok Nélkül, a Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja, az Article 19, a European Centre for Press and Media Freedom, a Safety of Journalists Platform, a Civil Liberties Union for Europe, valamint az International Press Institute és a Media and Journalism Research Center által 2025-ben kiadott jelentések módszertanát és megállapításait tekintettük át.

Freedom House

A washingtoni székhelyű **Freedom House** fő célja az emberi jogok védelme, valamint a **demokratikus változások elősegítése**. Ezek előmozdítása érdekében a nem kormányzati szervezet (NGO) **korábban évente három – egyéves időtartamot felölelő – jelentést publikált: a Freedom in the World** a politikai és polgári szabadságjogok helyzetét, a **Nations in Transit** Közép-Ázsia és Közép-Európa egyes államaiban a demokrácia állapotát, a **Freedom on the Net** pedig az internetszabadságot vizsgálja.

Bár korábban a Freedom House nagymértékben támaszkodott az amerikai kormányzat pénzügyi támogatásaira, a 2025 januárjában hivatalba lépő Trump-adminisztráció befagyasztotta a külföldre irányuló segélyeket, amely a Freedom House működését is érintette. A szervezet erre hivatkozva **tavasszal azt jelezte, hogy a Freedom on the Net, illetve a Nations in Transit jelentések készítését leállítják. Az előbbi kiadványt végül novemberben – részben megváltozott módszertannal, valamint az országjelentések hosszúságát minimálisra csökkentve – publikálták.**

A **Freedom in the World** jelentés aktuális kiadása **195 országban**, valamint 13 vitatott státuszú, illetve különleges jogállású területen **vizsgálja a szabadságjogok állapotát** a kiadást megelőző év vonatkozásában, pontozással és szövegszerűen is. Az egyes országok értékelése mellett ezúttal is közzétettek egy globális riportot.

A projekt keretében **25 indikátor** mentén vizsgálják az országokat, amelyek **mindegyikén legfeljebb 4 pont érhető el, összesen tehát 100 pont szerezhető**. Az államokat összpontszámuk alapján a szabad, részben szabad, nem szabad kategóriák valamelyikébe sorolják. A jelentésben kifejezetten **a médiaviszonyokkal a média szabadságát és függetlenségét vizsgáló indikátor keretében foglalkoznak**. A 2025-ben megjelent értékelés **elkészítésében 132 elemző és 40 tanácsadó vett részt**, akik javaslatot tettek a vizsgált ország vagy országok pontszámaira. A végső eredmények az úgynevezett „ellenőrző találkozók” során, tanácsadókkal és a Freedom House munkatársaival egyeztetve születtek meg.

A Freedom in the World módszertanával kapcsolatos korábbi **észrevételeink az aktuális kiadvánnyal összefüggésben is megfogalmazhatók**. Rontja a projekt transzparenciáját, hogy az **országjelentések szerzőit nem tüntetik fel**, rájuk vonatkozóan mindössze a szervezet által közzétett elemzők listája alapján vonhatunk le következtetéseket. **A felhasznált források pontos listáját ezúttal sem tették közzé**. Problematis, hogy a jelentésben **tárgyévén kívüli** (például 2021-es) **eseményekkel kapcsolatos állítások is olvashatók**. Felvethető továbbá, hogy az egyes indikátorokhoz kapcsolt **0-4 pont közötti értékelés mennyiben teszi lehetővé egy ország összetett**

médiaviszonyainak értékelését, az esetleges változások bemutatását, valamint az egyes államok közötti eltérések érzékeltetését. Utóbbira szemléletes példa, hogy Magyarország pontszáma a média függetlensége területén megegyezik India értékelésével, ahol a jelentés szerint az újságírók halálos fenyegetéseknek és fizikai erőszaknak voltak kitéve.

A **Freedom on the Net** jelentés az idei évben is **0-100 pont között értékelte az egyes államokat**. Az országok összpontszáma egy kérdőív kitöltésén alapult, amely **három területet vizsgált: hozzáférés akadályozása, tartalomkorlátozás, felhasználók jogainak megsértése**. Az ezekben elért pontszámok összeadásával állapították meg az országok összpontszámát, amely alapján a szabad, részben szabad, nem szabad kategóriák egyikébe sorolták azokat. **A projekt keretében** – a Freedom in the World jelentéshez hasonlóan – pontozást és szöveges értékelést tartalmazó **országjelentéseket**, valamint egy **általános jelentést tettek közzé**.

Ahogy arra már utaltunk, az idei évre **megváltozott a Freedom on the Net jelentések összeállításának folyamata**. Korábban a kérdőív **pontozására** és a szöveges **országjelentés megírására** országonként legalább egy szakértőt kértek fel, idén azonban ezeket a feladatokat a költségvetési nehézségekre hivatkozva a **Freedom House központi csapata végezte**. A szakmai megalapozottság elősegítésére független szakértőket is bevontak, azok tevékenysége azonban nem feleltethető meg a korábbi országszakértők funkciójának.

A jelentés átalakult módszertanával összefüggésben több kritika is felvethető. Tekintettel arra, hogy idén mind a pontozás, mind a jelentősen lerövidített országjelentés a Freedom House központi stábjának kutatómunkáján alapult, **csökkent a lokális értékelés szerepe és a vizsgálat ezirányú megalapozottsága**, valamint a megelőző évek eredményeivel történő idősoros **összehasonlíthatóság**. A korábban alkalmazott eljárás kapcsán felmerült, hogy az országszakértők kiválasztása **nem biztosította a plurális értékelést**. Ez utóbbit a központi csapat jelenlegi kiemelt szerepe sem teremti meg. A számszerű értékelés transzparenciáját rontotta, hogy a 2025-ös kiadásban **nem készült a pontszámok részletesebb indoklására is szolgáló szöveges értékelés**, a Magyarországról szóló **országjelentésben is csak egy rövid** – a lényegesnek vélt történések négy pontba szedett felsorolásán kívül a tavalyival szövegszerű egyezést mutató – **áttekintés olvasható**. Ehhez kapcsolódóan **csupán hét forrást tüntetnek fel négy lábjegyzetben**, ami ugyancsak nem elegendő a pontozás alátámasztására.

Riporterek Határok Nélkül

A párizsi központtal rendelkező Riporterek Határok Nélkül **fő küldetéseként a sajtó szabadsága, pluralizmusa és függetlensége érdekében való fellépést**, valamint a sajtó képviselőinek védelmét **jelöli meg**. A szervezet 2002 óta teszi közzé a **World Press Freedom Index** című **jelentését**, amelynek aktuális kiadása **180 országot állít sorrendbe**, annak alapján, hogy azokban az NGO megítélése szerint mennyire tekinthető szabadnak a média. A projekt eredményeként egy **globális elemzést, regionális jelentéseket**, valamint **országadatlapokat tesznek közzé**.

A World Press Freedom Index az **államokat 0-100 pont között értékeli. A pontszámok egy kvalitatív és egy kvantitatív értékelés eredményeként jönnek létre.** Az előbbi keretében az egyes országok újságírói, kutatói és egyéb szakemberei egy, a Riporterek Határok Nélkül által összeállított kérdőívet töltenek ki, amelyben öt indikátor (politikai kontextus, jogi keretrendszer, gazdasági kontextus, szociokulturális környezet, az újságírók biztonsága) kap helyet. A kvantitatív értékelés során az újságírókkal szembeni abúzusok vagy gyilkosságok számát vizsgálják.

A jelentés módszertana nem változott az előző évhez képest, mindössze a kérdőívben szereplő kérdések száma nőtt, így továbbra is megállapíthatók a korábban jelzett módszertani hiányosságok. **A kiadvány átláthatóságát csökkenti, hogy nem nyilvános a kérdőív kitöltőinek, valamint az elemzések készítőinek személye.** Ennek megfelelően nem áll rendelkezésre információ arról, hogy törekedtek-e az értékelési folyamatban résztvevő személyek plurális kiválasztására. A World Press Freedom Index **a felhasznált forrásokat sem mutatja be,** így nem ismert, hogy figyelembe vettek-e eltérő álláspontokat megjelenítő lapokat és szervezeteket, illetve honnan származnak a Magyarországot bemutató adatlap fentebb említett indikátorainak szöveges leírásában olvasható számadatok. **Az adatlap** kapcsán megjegyezhető, hogy annak **szövege a korábbihoz képest nem aktualizált.** A rangsor szakmai megalapozottsága tekintetében **kérdéseket vet fel,** hogy a rangsorban **olyan országok előzték meg hazánkat, amelyekben súlyosabb kockázatokat és jogsértéseket azonosított a szervezet.**

Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ

Az Európai Egyetemi Intézet Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja minden évben kiadja a **Médiapluralizmus Monitor** jelentést, amely **az Európai Unió tagállamaiban,** valamint egyes tagjelölt országokban **törekszik a médiapluralizmust érintő kockázatok felmérésére.** Ennek keretében egy **számszerűsített kockázatértékelést,** ahhoz kapcsolódó **országjelentést,** valamint **országgrangsort is publikálnak.** Mindemellett közléseznnek egy általános jelentést is, amely az európai szintű tapasztalatokat összesíti. A Médiapluralizmus Monitor **négy fő területen** (alapvető védelem, piaci pluralizmus, politikai függetlenség, társadalmi inkluzivitás) **állapít meg százalékosan kifejezett kockázati értékeket és ennek megfelelő kockázati besorolást.** Ez utóbbira **az idei évtől kezdődően** három helyett **hat kategória** (nagyon alacsony, alacsony, közepes-alacsony, közepes-magas, magas, nagyon magas) **áll rendelkezésre.**

A kockázati értékek egy 200 kérdésből álló **kérdőív kitöltésén alapulnak,** amelyet **a helyi szakértői csapat tagjai végeznek el,** akik ennek megfelelően a jelentés összeállításának legfontosabb szereplői. A válaszokat 0-1 pont között értékelik, a végső eredmények pedig a pontszámok többszöri átlagolásával jönnek létre. A 2025-ös kérdőív esetében a **200 kérdésből 40-et módosítottak vagy egészítettek ki** annak érdekében, hogy a vizsgálat jobban igazodjon az EU új szabályozási eszközeihez, így például az EMFA-hoz és a DSA-hoz. A jelentés összeállításában **egy külső szakértői csapat is részt**

vesz, amely a **jelentés megírásában és a pontozásban nem vállal szerepet**, elsődleges feladata, hogy segítséget nyújtson a helyi csapat számára a kvalitatív vagy szubjektívnek tekintett kérdésekben. **Észrevételt tehetnek** a helyi csapat álláspontja kapcsán, ennek **figyelembevétele azonban nem kötelező**. A módszertan szerint a jelentések a helyi csapat által gyűjtött elsődleges és másodlagos forrásokra támaszkodnak. Emellett az országjelentés említést tesz megkérdezett szakértőkről is, akik nem azonosak a külső szakértői csapat tagjaival. **Az országjelentések felépítése is átalakult 2025-ben**. Az új formátum kiegészült egy új, „EMFA megfigyelőközpont” című fejezettel, amely az uniós rendelet tükrében értékeli az egyes államok jogszabályi környezetét. Emellett a jelentés idei kiadása ajánlásokat is megfogalmaz.

Több módszertani kritika is felmerül a Médiapluralizmus Monitorral összefüggésben. A kiemelten fontos szerepet kapó **helyi szakértői csapat esetében ezúttal is felvethető a különböző álláspontok megjelenítését lehetővé tevő összetétel hiánya**. A Magyarországot értékelő csoportban az Európai Egyetemi Intézet kutatója mellett csupán a Mérték Médiaelemző Műhely munkatársai kaptak helyet. A külső szakértői csapat sokszínűbbnek mondható, e szakértői kör számára azonban a fentiekből kifolyólag nem biztosított, hogy érdemben befolyásolják az országjelentések eredményeit, tartalmát. A kiadvány túlnyomórészt **egyoldalúan kiválasztott dokumentumokat jelöl meg forrásaiként, amely gyakorlat kérdésessé teszi a plurális, eltérő nézőpontokat megjelenítő értékelést**.

Article 19

Az **Article 19 fő célja**, hogy **globális és helyi szinten is előmozdítsa a véleménynyilvánítás szabadságát**. Ennek érdekében 2017 óta adnak ki ehhez kapcsolódó éves jelentéseket, amelyek 2019 óta viselik a **Global Expression Report** elnevezést. A kiadvány arra törekszik, hogy **161 országban mérje fel a véleménynyilvánítás szabadságának szintjét**, indikátorok alapján pontozva és rangsorolva az államokat. Fontos megemlíteni, hogy **az Article 19 nem végez önálló adatgyűjtést** a Global Expression Report összeállítása során, hanem a **Varieties of Democracy Institute** (V-Dem) szervezet által évente kiadott Democracy Report című jelentés **egyes, kiválasztott indikátorainak** (25 mutató) **adatait összegzi**.

Ezen indikátorok **egy része** hivatalos dokumentumokon alapul, **tényszerű információkat jelenít meg, egy része pedig szubjektív értékelést igényel, amit a V-Dem által felkért szakértők végeznek**. Az utóbbiak esetleges **elfogultságából eredő kockázatokat igyekszik kezelni** a V-Dem az úgynevezett **bayesi mérési modell alkalmazásával**, amely súlyozza a bevont szakemberek véleményét. A Global Expression Report célja, hogy **átfogó módon vizsgálja a véleménynyilvánítás szabadságát**, így olyan területeket is bevon a vizsgálatba, mint a civil szervezetekkel szembeni fellépés, a vallásszabadság, vagy gyülekezési jog. Az egyes indikátorok esetében kapott értékek alapján számítják ki az egyes országok **„kifejezési pontszámát”**, amely 0-100 közé esik.

Ennek nyomán **az országokat öt „kifejezési kategória” egyikébe sorolják:** „nyitott”, „kevésbé korlátozott”, „korlátozott”, „erősen korlátozott”, vagy „válságos”.

Mivel az Article 19 önálló adatgyűjtést nem végez a jelentés összeállítása során, **módszertani kritikák a V-Dem projektjével összefüggésben fogalmazhatók meg.** Az értékelés átláthatóságával kapcsolatban például felvethető, hogy **nem ismerhető meg az értékelésbe bevont szakértők személye.** A V-Dem módszertanáról a **tudományos szakirodalomban is olvashatók kritikák.** Andrew T. Little és Anne Meng egyetemi docensek **a bayesi számítási modell hiányosságaira mutattak rá,** amely véleményük szerint az egyik magyarázata lehet annak, hogy miért mutatnak visszaesést a szubjektív adatokból származó demokrácia-mérőszámok, miközben az objektív mutatók nem.

European Centre for Press and Media Freedom

A 2015-ben megalakult **European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF)** legfőbb **küldetésének a médiaszabadság védelmét, megőrzését és előmozdítását jelöli meg.** Ezzel összefüggésben **2021 óta adja ki Mapping Media Freedom – Monitoring Report című éves jelentéseit,** amelyekben a sajtó- és médiaszabadságot sértő eseteket tekinti át az Európai Unió tagállamaiban és tagjelölt országaiban.

A Monitoring Report elkülönült módszertani leírást nem tartalmaz, a dokumentum **a szervezet online adatbázisán alapszik.** Ez utóbbi ismertetője szerint az adatbázisba egy többlépcsős eljárást követően kerülnek be az adatok: az ECPMF megerősíti, majd publikálja a szakmai szervezetek, online bejelentések és MI-eszközök segítségével gyűjtött incidenseket. Az adatbázis elsősorban fizikai támadásokkal, zaklatással, pszichológiai bántalmazással, tulajdon elleni támadásokkal, cenzúrával és jogi atrocitásokkal foglalkozik. Az azonosított eseteket a támadás fajtája, forrása, kontextusa, valamint az érintett alany szerint csoportosítják.

A jelentésből nem ismerhető meg a szerzők névsora, a jelentések hivatkozásai jellemzően az adatbázisra mutatnak, amelyben **főként sajtóforrásokat jelölnek meg a különböző esetekhez kapcsolódóan.** Az egyes államokkal összefüggésben rögzített incidensek számának **összehasonlíthatóságát javítaná, amennyiben az eredményeket lakosságarányosan is szemléltetnék.** Az incidensek besorolása kapcsán megkérdőjelezhető gyakorlat, hogy **a médiumokkal szembeni pereket csaknem automatikusan jogi támadásnak minősítik.**

Safety of Journalists Platform

A **Safety of Journalists Platform 2014-ben jött létre az Európa Tanács, valamint több, a sajtószabadság védelmével foglalkozó NGO közötti megállapodás eredményeként.** A keretrendszer tagjai között találjuk a Riporterek Határok Nélkül, az Article 19 és az International Press Institute szervezeteket is. A platform **célja,** hogy az újságírók jogait és a médiaszabadságot érintő **visszaéléseket nyomon kövesse az Európa Tanács tagállamaiban,**

valamint Oroszországban és Fehéroroszországban. Ezeket **a riasztásnak nevezett eseteket egy internetes adatbázisban rögzítik**, 2019-től pedig **éves jelentésekben is publikálják**.

Az **adatgyűjtést a szakmai szervezetek végzik**, az Európa Tanács elsődlegesen felületet biztosít partnerszervezetei számára, fenntartva a jogot, hogy eltávolítsa a nem megfelelő incidenseket. Ez utóbbiaknak öt típusát határolják el: az újságírók integritása és fizikai biztonsága elleni támadások; az újságírók őrizetbe vétele vagy bebörtönzése; az újságírók zaklatása és megfélemlítése; büntetlenség jogsértések esetén; egyéb, a médiaszabadságra dermesztő hatást gyakorló cselekmények. Továbbá a **riasztások lehetnek egyes vagy kettes szintűek, súlyosságuk függvényében**. A platform – az egyedi esteken túlmenően – úgynevezett **rendszerszintű incidenseket is nyilvántart**, amelynek jelenleg két fajtáját különítik el: a közszolgálati média helyzetével, illetve a rágalmozás szabályozásával foglalkozó eseteket. A platform emellett **különbséget tesz a megoldott, folyamatban lévő és aktív riasztások között**, aszerint, hogy az érintett állam tett-e intézkedéseket a jelzett probléma orvoslása érdekében.

A 2025-ös jelentéssel kapcsolatban módszertani kritikaként felmerül, hogy nem **ismerhető meg az éves jelentések szerzőinek személye**, kizárólag a résztvevő partnerszervezetek felsorolását teszik elérhetővé. A jelentésben **főként a partnerszervezetek riasztásaira** és az **azok által készített egyéb dokumentumokra hivatkoznak** az események többoldalú bemutatását lehetővé tevő **elsődleges források helyett**. Az egyes országok esetében rögzített **incidensek számának jobb összehasonlíthatóságához vezetne**, amennyiben az Európa Tanács – az alapvető követelmények teljesülésének ellenőrzésén túlmenően – **az egyes riasztások azonosítása kapcsán azt is vizsgálná, hogy azok szempontrendszere mennyiben volt egységes a különböző államok esetében**.

Civil Liberties Union for Europe

A **Civil Liberties Union for Europe** (Liberties) szervezet **célja, hogy az uniós polgárok alapvető jogait védelmezze**. A berlini székhelyű NGO kiterjedt tag- és partnerhálózattal rendelkezik, amely 20 uniós tagállam 23 civil szervezetét tömöríti. Jelen elemzésünkben a Liberties két kiadványát tekintjük át.

A Liberties idén **hatodik alkalommal publikálta** a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok területén bekövetkezett előző évi fejleményeket bemutató **Rule of Law Report** **jelentését**. A dokumentum az Európai Unió 21 tagállamát, köztük **Magyarországot is vizsgálta**. A jelentés **nem pontozza és rangsorolja az államokat, azonban önálló országjelentéseket tartalmaz**. A Rule of Law Report **nem rendelkezik önálló módszertani leírással**, mindössze annyit említ, hogy elkészítésében 43 civil szervezet vett részt. Ezek feladatkörébe tartozott az országjelentések összeállítása a Liberties által meghatározott rendszer alapján.

A Liberties továbbá 2022 óta teszi közzé a **Media Freedom Report** című éves jelentését, amely az elmúlt év vonatkozásában **vizsgálja a médiaszabadság állapotát és tendenciáit** ugyanazon 21 tagállam, így Magyarország tekintetében is. E kiadvány **sem pontozza és rangsorolja az államokat, ugyanakkor országjelentéseket sem tartalmaz**. Hasonlóan a Rule of Law Report-hoz, **nem rendelkezik önálló módszertannal**, csupán jelzi, hogy a jelentésben szereplő adatok a Liberties saját kutatásain, valamint a tag- és partnerszervezetek által elkészített, a Rule of Law Report-ban közreadott országjelentések információin alapulnak.

Tekintettel arra, hogy a Liberties két jelentésének összeállítási folyamata nagyfokú azonosságot mutat, hasonló módszertani kritikák fogalmazhatók meg azok kapcsán. **Mindkét dokumentum elkészítésében egyetlen magyar szervezet, a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) vett részt. Kérdéses, hogy mindez mennyiben tette lehetővé, hogy a jelentésben eltérő nézőpontok is megjelenjenek. A forrásfelhasználás kapcsán hasonló észrevétel tehető.**

International Press Institute – Media and Journalism Research Center

Az **International Press Institute** (IPI) magát egy szerkesztőkből, médiavezetőkől és újságírókból álló globális hálózatként jellemzi, amelynek **fő célja, hogy elősegítse az újságírás beavatkozástól mentes és megtorlástól való félelem nélküli működését. A Media and Journalism Research Center** (MJRC) pedig **független agytrösztként utal magára**, amelynek célkitűzése az újságírás és média helyzetének javítása, valamint a médiát érintő szakpolitikák színvonalának növelése. A szervezetek együttműködésének eredményeként 2024 óta kerül **kiadásra a Media Capture Monitoring Report jelentés.**

A kiadvány célja, hogy az EU egyes tagállamaiban, így Magyarország tekintetében is **felmérje a média állam általi foglyul ejtésének szintjét**, valamint azt, hogy ezek az országok **mennyiben felelnek meg az EMFA releváns előírásainak**. A projekt keretében egy **áttekintő jelentést**, illetve az **államokat önállóan értékelő országjelentéseket tesznek közzé**. A Media Capture Monitoring Report **négy területet értékel**: közszolgálati média függetlensége; médiahatóság(ok) függetlensége; állami forrásokkal való visszaélések a médiában megjelenő tartalmak befolyásolása érdekében; médiapluralizmus és politikai befolyás a hírmédiában. A jelentés **alapjául egy** – az említett témaköröket vizsgáló – **kérdőív szolgál, amelyet egy médiaszakemberekből álló nemzeti országcsapat tölti ki**, akik adatgyűjtésük során főként másodlagosra forrásokra támaszkodnak.

Több kritika is megfogalmazható a jelentések módszertanával kapcsolatosan. Miközben említik, hogy a kérdőív kitöltését egy országcsapat végzi, **a Magyarországot értékelő kiadvány csak egyetlen szerzőt jelöl meg**, így nem egyértelmű, hogy egyedül ez a személy alkotja-e az országcsapatot, vagy annak vannak-e más tagjai is. A dokumentum **forrásfelhasználása nem tekinthető sokszínűnek**, a 2025-ös kiadás továbbá jelentős részben **szövegszerűen megismétli az előző évi kiadvány állításait.**

Magyarország számszerű eredményei a vizsgált jelentésekben

A **Freedom in the World** jelentésben **mind Magyarország teljes pontszáma** (65 pont), **mind a média függetlenségét vizsgáló indikátor értékelése** (2 pont) **változatlan maradt** 2025-ben. Az utóbbi eredmény a jelenlegi módszertan 2018-as bevezetése óta nem módosult.

Szintén **azonos maradt hazánk pontszáma a Freedom on the Net jelentésben**: a szervezet a tavalyival megegyező **69 pontos értéket állapított meg**, amelynek következtében ismételtelen a részben szabad kategóriába sorolták az országot. **Két részpontszám azonban módosult**: egy pontos csökkenést rögzítettek a tartalomkorlátozás területén, míg egy ponttal javították a felhasználók jogainak megsértése vonatkozó indikátor értékelését.

A **Riporterek Határok Nélkül** esetében **Magyarország pontszáma és helyezése is minimálisan romlott** az előző évhez képest. Idén hazánkat a 68. helyre sorolták 62,82 ponttal, míg egy évvel korábban Magyarország a 67. helyet kapta, 62,98 pontos értékkel.

Kismértékű, kerekítve **egy százalékpontos visszaesés volt megfigyelhető a Médiapluralizmus Monitor tekintetében tavalyhoz képest**: az aktuális, 2024-et értékelő kiadás Magyarország esetében 74,25 százalékos, kerekítve 74 százalékos kockázati értéket állapított meg. Az alapvető védelem területen nagyobb, a piaci pluralizmus esetében kisebb mértékű negatív változás történt, a politikai függetlenség kapcsán nem történt elmozdulás, míg a társadalmi inkluzivitás megítélését javították.

Az Article 19 által jegyzett **Global Expression Report 2025-ös kiadásában Magyarország a 88. helyezést érte el**, 50 pontos eredménnyel. Ez visszaesést jelent a 2024-ben kapott 83. pozícióhoz, valamint 52 pontos értékeléshez képest.

Az ECPMF által 2025 februárjában kiadott **Mapping Media Freedom – Monitoring Report** Magyarország esetében **68 incidenst azonosított 2024 vonatkozásában**. Ez 19 esettel több, mint egy évvel korábban.

A **Safety of Journalists Platform adatbázisa** 2025. december 1-ig összesen **36 aktív riasztást tartalmazott Magyarország kapcsán**. Megoldott esetet nyilvántartásukban továbbra sem tüntetnek fel hazánk esetében.

Magyarországról szóló tárgyi tévedések és szubjektív véleménynyilvánítások

A 2025-ben kiadott jelentésekben **visszatérő jelleggel olvashatók kritikus megállapítások a Médiatanács, valamint az NMHH függetlenségével kapcsolatban**. A Médiapluralizmus Monitor a Médiatanács függetlenségét többek között a tagok megválasztásával kapcsolatos szabályokat bírálva vonja kétségbe. Hasonló megállapítások olvashatók a Liberties mindkét idei kiadványában, a Media Capture Monitoring Report 2025 jelentésben, valamint a Riporterek Határok Nélkül aktuális országadatlapján is.

A jelentések megállapításaival **szemben** a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. **törvény** (továbbiakban: Mttv.) **egyértelműen rögzíti**, hogy az **NMHH önálló**

szabályozó szerv, amely kizárólag a törvényeknek van alárendelve, feladat és hatáskörét pedig önállóan, a jogszabályoknak megfelelően gyakorolja. **Hasonló garanciális szabályokat állapít meg az Mttv. a Médiatanács kapcsán is:** tagjainak, illetve elnökének megválasztását szigorú eljárásjogi és összeférhetetlenségi szabályok biztosítják.

Megemlíthető, hogy az **Európai Unió több tagállamában is** olyan, megválasztásra és kinevezésre vonatkozó **szabályok irányadók** a Médiatanácshoz hasonló szervek esetében, **amelyek nem követelnek meg minősített többséget a törvényhozásban.** Ennek kapcsán utalhatunk például Írországra, ahol a területért felelős miniszter, vagyis a végrehajtó hatalom tagja nevezheti ki a Coimisiún na Meán testület tagjait.

Több kiadvány is kritikát fogalmazott meg a médiapluralizmus hazai helyzetével kapcsolatban. A Freedom in the World 2025-ös kiadása arról számol be, hogy *„bár léteznek magánkézben lévő, az ellenzékhez közelálló médiumok, az országos, regionális és helyi médiát a kormánypárti médiumok uralják”*.¹ Ezzel egybevágó állításokat találhatunk a Media Freedom Report 2025-ös kiadásában, valamint a Riporterek Határok Nélkül aktuális adatlapján is.

Ezzel kapcsolatban elmondható, hogy **a magyar médiapiac sokszínű**, amelyet az is alátámaszt, hogy **a legjelentősebb piaci szereplők között eltérő álláspontokat megjelenítő médiumok találhatók.** Ahogyan az NMHH 2025-ös Médiapiaci Jelentésben is olvasható, a televíziós piacon továbbra is kiemelt népszerűséget mutatnak a jellemzően kormánykritikusnak tartott RTL hírműsorai. A tájékozódás szempontjából fontos szereppel bíró internetes szektor esetében szintén megfigyelhető, hogy a leglátogatottabb online sajtótermékek között több, a kormánnyal szemben kritikusnak tekintett lap volt megtalálható. A hírforrásként növekvő jelentőségű YouTube felületén is számos nagy látogatottságú, egymástól eltérő álláspontot közvetítő csatornát azonosíthatunk.

A Liberties mindkét 2025-ös jelentése beszámol a Büntető Törvénykönyv 2024-es módosításáról: *„egy új törvénytervezetet terjesztettek elő, amely büntethetővé tenné a gyűlöletkeltő kommenteket.”* A szervezet álláspontja szerint az új tényállás *„alááshatja a véleménynyilvánítás szabadságát, mivel nagyon széles körű alkalmazást tesz lehetővé.”*²

Megtévesztő módon fogalmaznak a Liberties jelentései, mivel az említett törvénymódosítás **nem generálisan a gyűlöletkeltő kommentekkel szemben kíván fellépni**, hanem az **olyan kifejezést, ábrázolást, vagy kép- és hangfelvétel közzétételét** vagy használatát **kriminalizálja**, amely **beazonosítható személlyel vagy személyekkel szemben erőszakos halált okozó**, vagy különös kegyetlenséggel elkövetett, **büntetendő cselekményre irányuló szándékot vagy kívánságot fejez ki.** A jelentések emellett nem térnek ki arra, hogy a törvény – a média munkatársai számára fontos – kivételként rögzíti, hogy nem büntethető annak a cselekménye, aki a jelenkor

¹ [Freedom House: Freedom in the World 2025 – Hungary. D1 kérdés.](#)

² [Liberties: Rule of Law Report 2025. 447. o.; Media Freedom Report 2025. 41. o.](#)

eseményeiről szóló tájékoztatás céljából tesz közzé vagy használ ilyen tartalmakat, amennyiben a cselekmény félelemkeltésre nem alkalmas.

A 2024-es évet értékelő, aktuális Médiapluralizmus Monitor jelentés **az Online Platform Vitarendező Tanáccsal összefüggésben megállapítja**, hogy az **„nem független szerv, ahogyan azt a digitális szolgáltatásokról szóló törvény (21. §) előírja, hanem a médiahatóság (az NMHH) által közvetlenül működtetett intézmény”**.³

A kiadvány helytelenül ismerteti a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet (DSA) releváns rendelkezéseinek elvárásait. A jogszabály ugyanis a peren kívüli vitarendezési testület függetlenségét nem a tanúsító digitális szolgáltatási koordinátorral, hanem a digitális szolgáltatókkal, valamint azok felhasználóival szemben várja el. Ezt támasztja alá az is, hogy az osztrák digitális szolgáltatási koordinátor, a *die Kommunikationsbehörde Austria (KommAustria)* vitarendezési testületként az *RTR-GmbH, Fachbereich Medien-t* akkreditálta, amely magát a KommAustria ügyviteli szerveként határozza meg.

A már említett tárgyi tévedések mellett **szubjektív megállapítások is helyet kaptak az elemzésbe bevont jelentésekben.** Ezek egyik példája, hogy a Liberties által kiadott Rule of Law Report összefüggésbe hozza az NMHH költségvetését a Hatóság függetlenségével kapcsolatos állításaival: **„ezek az összegek elméletileg alkalmasak a magas színvonalú szakmai munka garantálására, azonban a Hatóság és a Médiatanács esetében a lojalitás árát jelentik, amit tétlenségük is bizonyít.”**⁴

A szervezet **politikai természetű véleményt fogalmaz meg az NMHH törvény által meghatározott költségvetésével kapcsolatosan**, anélkül, hogy kifejtene, illetve alátámasztaná az általa kifogásolt állítólagos „tétlenséget”.

A Riporterek Határok Nélkül 2025-ös jelentése, illetve a Safety of Journalists Platform aktuális kiadványa is **olyan országokhoz hasonlítja a magyar médiaviszonyokat, amelyeket ők maguk is jóval kedvezőtlenebbül ítélnek meg.**

A Riporterek Határok Nélkül Magyarországot Oroszországgal említi együtt, annak ellenére, hogy az utóbbi államról szóló adatlapján azt állítja, hogy **„szinte az összes független médiumot betiltották, blokkolták és/vagy „külföldi ügynöknek” vagy „nemkívánatos szervezetnek” nyilvánították.”**⁵ A Safety of Journalists Platform **Oroszország mellett Törökországgal is párhuzamot von**, annak ellenére, hogy az utóbbi esetében újságírók elleni eljárásokat, valamint egy merényletet is azonosítottak.

³ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 12. és 40. o.](#)

⁴ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 441. o.](#)

⁵ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Russia.](#)

1. A szervezetek ismertetése

1.1. Freedom House

A washingtoni székhelyű **Freedom House**-t 1941-ben alapították azzal a céllal, hogy az Egyesült Államok fasizmussal szembeni világháborús fellépését népszerűsítése.⁶ A szervezet **célkitűzésének tekinti az emberi jogok védelmét és a demokratikus változások elősegítését**, megkülönböztetett figyelemmel a polgári és politikai szabadságjogokra. Mindezeket például elemzések kiadásával és érdekképviselői tevékenységgel kívánják előmozdítani. Három központi témaként jelölik meg az autoriter rendszerekkel szembeni fellépést, a globális demokratikus környezet előmozdítását, valamint a demokratikus változás védelmezőinek támogatását.⁷

Az NGO **finanszírozása korábban jelentős résztben támaszkodott az amerikai kormány által nyújtott támogatásokra**. A 2025 januárjában hivatalba lépő **Trump-adminisztráció** ugyanakkor **befagyasztotta a külföldre irányuló amerikai segélyeket**. Ez a döntés a **Freedom House működését is komolyan érintette**: munkatársainak egy részét elbocsátotta, valamint nemzetközi programjainak 80 százalékát leállította.⁸

Az anyagi források csökkenése a **Freedom House médiaszabadsággal is foglalkozó jelentéseinek kiadására is negatív hatást gyakorolt**. Korábban évente három – egyéves időtartamot felölelő – **jelentést tett közzé**: a **Freedom in the World** című kiadványt, amely a polgári és politikai szabadságjogokat vizsgálja globálisan, a **Nations in Transit** jelentést, amely a demokrácia helyzetét Közép-Európa és Közép-Ázsia egyes országaiban értékeli, valamint az internetszabadsággal foglalkozó **Freedom on the Net** riportot. Ezenfelül 1980 és 2017 között évente megjelent a Freedom of the Press kiadvány is, amely közel 200 országban mérte fel a sajtószabadságot.⁹ A szervezet időről-időre különjelentéseket is közzétett: ilyen volt 2019-ben a Media Freedom: A Downward Spiral című riport, illetve 2023-ban a Reviving News Media in an Embattled Europe elnevezésű dokumentum.¹⁰

A kormányzati **támogatásokról hozott döntést követően a szervezet** tavaszi közleményében **jelzte, hogy a Freedom on the Net és a Nations in Transit kiadványok készítését leállítják**. 2025. november 13-án **végül mégis kiadták a Freedom on the Net jelentést**, annak módszertana viszont részben megváltozott, az országjelentések terjedelme pedig minimálisra csökkent. Ahogyan fogalmaztak: *„rövidített formában jelent meg, tekintettel a folyamatban lévő költségvetési nehézségekre.”*¹¹

⁶ [Freedom House: Our History.](#)

⁷ [Freedom House: Our Issues.](#)

⁸ [Freedom House: The Effects of the US Foreign Aid Freeze on Freedom House.](#)

⁹ [Freedom House: Publication Archive.](#)

¹⁰ [Freedom House: Media Freedom: A Downward Spiral.](#); [Freedom House: Reviving News Media in an Embattled Europe.](#)

¹¹ Lásd például: [Freedom House: Freedom on the Net 2025 – Hungary.](#)

1.2. Riporterek Határok Nélkül

A párizsi székhelyű **Riporterek Határok Nélkül** szervezet 1985-ben jött létre, saját **küldetéseként pedig a sajtó szabadsága, pluralizmusa és függetlensége érdekében való fellépést, valamint az ezen értékeket képviselő személyek védelmét jelölik meg.** A szervezet tanácsadó státuszt tölt be az ENSZ, az UNESCO, az Európa Tanács és a Frankofónia Nemzetközi Szervezete mellett.¹²

Az önmagát nemzetközi nonprofitként jellemző szervezet – a 2024-re vonatkozó adatok értelmében – **finanszírozásának 65 százalékát a közszférából érkező támogatások teszik ki.** Ezek közé sorolják például az Európai Uniótól, valamint a holland, svéd és francia állami szervektől érkező támogatásokat.¹³ Emellett a szervezet a 2024-es tevékenységéről szóló jelentésben elsődleges partnerként jelölte meg a Ford Foundation, illetve az Open Society Foundation alapítványokat is.¹⁴

2002 óta **minden évben közzéteszik a World Press Freedom Index** című jelentést, **amelyben jelenleg 180 államot állítanak sorrendbe** aszerint, hogy a szervezet kutatása alapján mennyire tekinthető szabadnak a média az adott országban. Az egyes országokról külön adatlapokon (*country fact-file*) is értékelést adnak honlapjukon.¹⁵

1.3. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ

A **Médiapluralizmus Monitor** jelentést az **Európai Egyetemi Intézet** (*European University Institute*) **Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja** (*Centre for Media Pluralism and Media Freedom*) **adja ki** az Európai Unió finanszírozási támogatásával. A kiadvány **célja, hogy az Európai Unió tagállamaiban és egyes tagjelölt országokban felmérje** a médiapluralizmus területét érintő **kockázatokat**.¹⁶ A vizsgálatot 2016 és 2024 között nyolc esetben alkalmazták teljeskörűen, míg 2014-ben és 2015-ben kísérleti jelleggel valósították meg 9, majd – a megelőző évben nem értékelt – 19 tagállam bevonásával.¹⁷

A projekt **jogi és szakpolitikai jelentőséggel bír**, mivel az Európai Bizottság a jogállamisági mechanizmus részét képező **éves jogállamisági jelentésekben is meghatározó forrásként nevesíti**, illetve **a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet (EMFA) javaslatában és a jogszabályban is hivatkoztak rá**.¹⁸

¹² [Riporterek Határok Nélkül: Who are we?](#)

¹³ [Riporterek Határok Nélkül: Treasurer's Report to the General Assembly. 4. o.](#)

¹⁴ [Riporterek Határok Nélkül: Activity Report 2024.](#)

¹⁵ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Hungary.](#)

¹⁶ [Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Rólunk.](#)

¹⁷ [Médiapluralizmus Monitor. Európai Egyetemi Intézet Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Monitoring media pluralism in the digital era. Európai Bizottság.](#)

¹⁸ [Médiapluralizmus Monitor. Európai Egyetemi Intézet Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Mapping risks for media pluralism and the safety of journalists across Europe; Javaslat Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról \(az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály\) és a 2010/13/EU irányelv módosításáról; Az Európai Bizottság Médiapluralizmus Monitor felhasználásával kapcsolatos megjegyzéseit lásd még: Monitoring media pluralism in the digital era. Európai](#)

A projekt keretében egy szabványosított kérdőív pontozásán alapuló **számszerűsített kockázatértékelést**, egy ehhez kapcsolódó **szöveges országjelentést**, valamint a 2021-es évet vizsgáló jelentés óta **országgrangsort is közlétesznek**. Mindemellett az európai szintű tapasztalatokat is összesítő **általános jelentést publikálnak**. A Médiapluralizmus Monitor **négy fő terület kockázati helyzetét tekinti át**; ezek az alapvető védelem (*fundamental protection*), piaci pluralizmus (*market plurality*), politikai függetlenség (*political independence*), társadalmi inkluzivitás (*social inclusiveness*).¹⁹

A tavalyi évhez hasonlóan 2025-ben is 32 ország – az uniós tagállamok mellett Törökország, Szerbia, Montenegró, Észak-Macedónia és Albánia – esetében alkalmazták a projektet teljeskörűen. Részlegesen értékelték Bosznia-Hercegovinát és Moldovát, számszerű eredményeket nem tartalmazó jelentést tettek közzé Ukrajna kapcsán.²⁰

1.4. Article 19

Az 1987-ben alapított **Article 19** nevű nemzetközi nem kormányzati szervezet a **véleménynyilvánítás szabadságának helyi és globális szinten történő előmozdítását jelöli meg céljaként**. Nevük is erre vezethető vissza, mivel azzal az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának a vélemény és kifejezés szabadságát tartalmazó 19. cikkére kívánnak utalni.

A szervezet tevékenységét pénzügyileg támogatja többek között az Európai Bizottság, az Open Society Foundations és a National Endowment for Democracy alapítványok, valamint a Freedom House.²¹

Fent bemutatott céljának elősegítése érdekében **az Article 19 öt fő témával foglalkozik**: 1) a média függetlenségének előmozdítása; 2) az információhoz való hozzáférés javítása; 3) az újságírók védelme, 4) a civil társadalom terének bővítése, 5) az emberi jogok középpontba állítása a digitális tér fejlesztése során.²²

Az Article 19 szervezet **2017 óta publikálja a Global Expression Report című éves jelentést** (a 2017-es és 2018-as kiadványok The Expression Agenda Report néven kerültek kiadásra), amelynek célja, hogy a vizsgálatba bevont **161 országban felmérje a véleménynyilvánítás szabadságának szintjét**, indikátorok alapján pontozva és rangsorolva az államokat. A szervezet internetes adatbázisában ugyanakkor 2017 előtti adatok is megtalálhatók.²³

Bizottság; [Az Európai Bizottság sajtóközleménye](#). European Media Freedom Act: Commission proposes rules to protect media pluralism and independence in the EU. 2022. szeptember 16.; [EMFA \(27\) preambulumbekézése](#).

¹⁹ [Európai Egyetemi Intézet Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről](#). 1. és A-1-2. o.; [Country Reports](#).

²⁰ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről](#). 53. o.; [Médiapluralizmus Ukrajnáról szóló előzetes jelentése 2024-ről](#)

²¹ [Article 19: Governance and funding](#).

²² [Article 19: About us](#); [The Article 19 story](#).

²³ [Global Expression Report: About](#).

1.5. European Centre for Press and Media Freedom

A **European Centre for Press and Media Freedom** (ECPMF) 2015-ben jött létre Lipcsében. A szervezet **küldetésének tekinti a médiaszabadság védelmét, megőrzését és előmozdítását**. Ennek megvalósítása érdekében figyelemmel kísérik a jogsértéseket, egyeztetnek a szakmai érdekeltekkel, valamint különböző jellegű, például jogi segítséget is nyújtanak.²⁴ A szervezet támogatói között megtalálható Lipcse városa, a német kormány külügyminisztériuma, valamint az Európai Bizottság is.²⁵

A nonprofit szervezet 2021 óta adja ki Mapping Media Freedom – Monitoring Report című éves jelentését, amely **a sajtó- és médiaszabadságot sértő eseteket tekint át az Európai Unió tagállamaiban és tagjelölt országaiban**. A dokumentum vizsgált országoként összesíti és megjeleníti az ilyen incidensek számát.²⁶

A szervezet **2021 előtt is nyomon követte a média- és sajtószabadságot sértő incidenseket Európában**, amelyeket online adatbázisukban rögzítettek.²⁷ Ugyanakkor ekkoriban **éves jelentéseket nem jelenítettek meg**, hanem kisebb értékeléseket tettek közzé, jellemzően negyed- vagy félévente.²⁸

Az ECPMF a **Media Freedom Rapid Response** (MFRR) **elnevezésű mechanizmus tagja, amely az EU-tagállamokban és tagjelölt országokban figyeli és kezeli a sajtó- és médiaszabadságot sértő eseteket**. Az MFRR tagjai között megtalálhatók még az Article 19, a Free Press Unlimited, az Európai Újságírók Szövetsége, az International Press Institute és az Osservatorio Balcani Caucaso Transeuropa. A Mapping Media Freedom – Monitoring Report című jelentés kiadására is ezen projekt keretei között kerül sor.²⁹

1.6. Safety of Journalists Platform

Az **Európa Tanács** és több, a **sajtószabadság védelmével foglalkozó nem kormányzati szervezet** közötti megállapodás (*Memorandum of Understanding*) eredményeként jött létre a **Safety of Journalists Platform** nevű együttműködési keretrendszer 2014. december 4-én.³⁰

A keretrendszernek **jelenleg 15 tagja van**, köztük a European Federation of Journalists (EFJ), az International Federation of Journalists (IFJ), az Article 19, az International Press Institute, az ECPMF, a Free Press Unlimited és a Riporterek Határok Nélkül.³¹

²⁴ [ECPMF: About us.](#)

²⁵ [ECPMF: Finances.](#)

²⁶ [Mapping Media Freedom: Analysis.](#)

²⁷ [Mapping Media Freedom: Incidents.](#)

²⁸ [Mapping Media Freedom: Methodology.](#)

²⁹ [Media Freedom Rapid Response: What is MFRR.](#)

³⁰ [Safety of Journalists Platform: Who are we?](#)

³¹ [Safety of Journalists Platform: Partners.](#)

A programot Belgium, Észtország, Liechtenstein, Luxemburg, Hollandia, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Svájc és az Egyesült Királyság kormánya támogatja felajánlásaival.³²

A keretrendszer azért jött létre, hogy **figyelemmel kísérje az Európa Tanács tagállamaiban, valamint Oroszországban és Fehéroroszországban** (az előbbi kilépett, az utóbbi kezdetektől fogva nem volt tagja) **az újságírók jogait és a médiaszabadságot érintő visszaéléseket**. A platform által közzétett információkat az Európa Tanács is kiindulópontnak tekinti, amely alapján az érintett államokkal párbeszédet folytat, javaslatot téve a problémák kezelésére.³³

A platform egy, a honlapjukon megtalálható **adatbázisban rögzíti a visszaéléseket**, amelyeket riasztásoknak (*alerts*) neveznek. Emellett **2019-től éves jelentéseket is kiadnak**, amelyek tematikus bontásban (egy-egy azonosított főbb kihívás mentén), valamint az egyes országok vonatkozásában ismertetik a médiaszabadsággal kapcsolatos értékelésüket. Hazánkat 2019-ben és 2020-ban értékelték külön alfejezetben, egy alkalommal Lengyelországgal közösen.³⁴

1.7. Civil Liberties Union for Europe

A berlini székhelyű, Brüsszelben is képvisellel rendelkező **Civil Liberties Union for Europe** (Liberties) **nevű szervezet az európai uniós polgárok alapvető jogainak védelmét jelöli ki céljaként**. Ennek jegyében azt kívánják elérni, hogy az Európai Unió jogalkotása során tartsa tiszteletben a szabadságjogokat, lépjen fel az ezeket fenyegető kormányokkal és vállalatokkal szemben, és arra használja fel hatásköreit, hogy mindenki számára megkönnyítse jogainak gyakorlását. **A szervezet kiterjedt tag- és partnerhálózattal rendelkezik**, amelyben összesen 20 európai uniós állam 23 civil szervezete található meg.³⁵

A finanszírozásuk kapcsán a Liberties kiemeli, hogy **nem fogadnak el támogatásokat kormányzatoktól, hatóságoktól** vagy olyan szervezetektől, amelyek ezek irányítása alatt állnak. Honlapuk támogatóként tünteti fel az Oak Foundation-t, az Open Society Foundation-t, az Open Society Initiative for Europe-ot és az Európai Bizottságot is.³⁶

Hatodik alkalommal adták ki a **Rule of Law Report jelentést**, amely **a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok területén bekövetkezett előző évi fejleményeket mutatja be**. A kiadvány az Európai Unió 21 tagállamát, köztük Magyarországot is értékeli.

A dokumentum **két fő szerkezeti egységet tartalmaz**. **Az első része** olyan európai szintű kérdésekkel foglalkozik, mint az átpolitizált, nem hatékony és nem megfelelően finanszírozott igazságszolgáltatás; a korrupció; a médiaszabadság romló helyzete a kormányzati beavatkozás hatására; a fékek és ellensúlyok rendszerének erodálódása; a civil szféra növekvő fenyegetettsége; a fokozódó gyűlöletbeszéd és diszkrimináció;

³² [Safety of Journalists Platform: Who are we?](#)

³³ [Safety of Journalists Platform: Who are we?; Memorandum of Understanding on the setting-up of an Internet-based Freedom of Expression Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists. 2014. 12. 04. 3. o.](#)

³⁴ [Safety of Journalists Platform: Reports.](#)

³⁵ [Civil Liberties Union for Europe: About us;](#) [Our Network.](#)

³⁶ [Civil Liberties Union for Europe: About us.](#)

valamint az utóbbiak terjedésével összefüggő, szigorodó bevándorlási politikák. A dokumentum **második szerkezeti egységében** országjelentések olvashatók, amelyek alfejezetei vizsgálják az igazságszolgáltatást; a korrupcióellenes keretrendszert; a médiaviszonyokat és médiaszabadságot; a fékek és ellensúlyok rendszerét; a civil szférát; az emberi jogokkal kapcsolatos kötelezettségek megsértését és egyéb, a jogállamiságot érintő rendszerszintű problémákat. Minden alfejezetben megtalálhatók a területet érintő ajánlások is. **A jelentés nem pontoz és önálló országgrangsort sem állít fel.**³⁷

A **Rule of Law** jelentéshez nem tartozik módszertani leírás, azonban említik, hogy az értékelés **43 civil szervezet bevonásával** készült. Ezek a szervezetek a Liberties által meghatározott rendszer alapján állították össze az országjelentéseket.³⁸

A Liberties továbbá **2022 óta adja ki a Media Freedom Report éves jelentést, amely az Európai Unió tagállamainak médiaszabadságára vonatkozó trendjeit vizsgálja** az elmúlt év vonatkozásában. A dokumentum a médiaszabadság és médiapluralizmus, az újságírók biztonsága és védelme, valamint a szólás- és információszabadság területeit értékeli. Emellett a Media Freedom Report aktuális kiadása elkülönülten is foglalkozik a médiapluralizmus és -szabadság témáit érintő európai uniós jogalkotással.³⁹

A Liberties a Media Freedom Report keretében **országjelentéseket nem ad ki, az érintett államokat nem pontozza és rangsort sem állít fel köztük.** A riport 2025-ben akárcsak a Rule of Law Report 21 uniós tagállamot vizsgált. **Magyarországot az eddig megjelent Media Freedom Report-ok mindegyike bevonta az értékelésbe.**

A Media Freedom Report sem rendelkezik önálló módszertannal. A 2025-ös kiadás csak annyit említ, hogy az abban megtalálható adatok a Liberties saját kutatásain, valamint a tag- és partnerszervezetek által elkészített, a Rule of Law Report-ban közreadott országjelentések információin alapulnak. Ezzel kapcsolatosan megjegyzi a jelentés, hogy a Media Freedom Report kiegészíti a szervezet jogállamisági jelentését.⁴⁰

Tekintettel arra, hogy sem a Rule of Law Report, sem pedig a Media Freedom Report jelentés **nem rendelkezik önálló módszertannal,** az ehhez kapcsolódó **észrevételeket nem önálló módszertani alfejezetben,** hanem ehelyütt **ismertetjük.** Ebből a szempontból a két jelentés megkülönböztetése sem indokolt, mivel **elkészítésük folyamata és bennük foglalt állítások is nagymértékben megegyeznek.**

Mindkét dokumentum elkészítésében egyedüli magyar tagszervezetként a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) vett részt. Ezzel összefüggésben **kérdésként merülhet fel,**

³⁷ [Civil Liberties Union for Europe: Rule of Law Report 2025. 3. és 9. o.](#)

³⁸ [Civil Liberties Union for Europe: Rule of Law Report 2025. 3. és 9. o.](#)

³⁹ [Civil Liberties Union for Europe: Media Freedom Report 2025. 2. o.](#)

⁴⁰ [Civil Liberties Union for Europe: Media Freedom Report 2025. 3. o.](#)

hogy egyetlen hazai partner bevonása mennyiben biztosíthatja, hogy a jelentésben eltérő nézőpontok jelenjenek meg.⁴¹

Hasonló megállapítás tehető a forrásfelhasználás kapcsán, mivel a kiadványok **a Magyarországot vizsgáló állítások alátámasztásához elsősorban egyoldalúan kiválasztott forrásokat használtak fel, kérdésessé téve ezáltal a plurális, eltérő nézőpontokat megjelenítő értékelést.** A Media Freedom Report emellett egyéb, médiaszabadság-rangsorokat kiadó szervezetek, például az International Press Institute, a Riporterek Határok Nélkül, illetve a Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központjának kiadványaira támaszkodik, amelyek kapcsán hasonló megállapítások tehetők.⁴²

1.8. International Press Institute – Media and Journalism Research Center

Az 1950-ben létrejött **International Press Institute (IPI)** egy szerkesztőkből, médiavezetőkből és újságírókból álló **globális hálózatként jellemzi önmagát.** Megfogalmazásuk szerint **céljuk, hogy elősegítsék annak a feltételeit, hogy az újságírás beavatkozástól mentesen és megtorlástól való félelem nélkül működhessen.** A szervezet ennek érdekében egyebek mellett érdekképviselői tevékenységet folytat a kormányok előtt, felhívja a figyelmet a médiaszabadságot érintő jogsértésekre, különféle programokat és kampányokat folytat.⁴³

Az IPI-t anyagilag támogatja például az Európai Bizottság, a Konrad-Adenauer-Stiftung, az Open Society Foundations, az UNESCO és a National Endowment for Democracy.⁴⁴

A **Media and Journalism Research Center (MJRC)** független agytrösztként határozza meg magát, amelynek **célja**, hogy kutatások, tudásmegosztás és pénzügyi támogatás révén **javítsa a médiapolitikák minőségét,** valamint a **független média és újságírás helyzetét.** A szervezet továbbá megemlíti, hogy az MJRC a Közép-Európai Egyetemen 2022 októberig működő Center for Media, Data and Society központ tevékenységét folytatja.

Az MJRC rögzíti, hogy **állami támogatásokat semmilyen formában nem fogadnak el,** működésüket kereskedelmi bevételek, jótékonysági adományok és kutatási támogatások segítségével finanszírozzák. A szervezet részt vett például az Európai Unió, az Open Society Foundations, a National Endowment for Democracy és a Thomson Reuters Foundation által finanszírozott kutatásokban is.⁴⁵

A **Media Capture Monitoring Report** az IPI és az MJRC együttműködésének eredményeként kerül kiadásra 2024 óta. Az éves jelentés célja, hogy **felmérje a média állam általi foglyul ejtésének (media capture) szintjét** az Európai Unió országaiban, valamint azt, hogy ezzel összefüggésben a tagállamok **mennyire felelnek meg a tömegtájékoztatás szabadságáról**

⁴¹ [Civil Liberties Union for Europe: Our Network.](#)

⁴² Lásd például: [Liberties: Media Freedom Report 2025. 14., 24., 37., 41., 46. o.; Rule of Law Report 2025. 440-442., 444. o.;](#)

⁴³ [International Press Institute: About.](#)

⁴⁴ [International Press Institute: Supporters and Partners.](#)

⁴⁵ [Media and Journalism Research Center: A global research hub for media, journalism and power.](#)

szóló európai rendelet (EMFA) releváns előírásainak. A kiadvány keretei között egy áttekintő jelentést, valamint a fenti országokat önállóan értékelő országjelentéseket is publikálnak.⁴⁶

Nemcsak **a törvényi előírásokat, hanem azok gyakorlati alkalmazását is vizsgálják**, a jelentés továbbá azonosít olyan területeket, amelyen reformok szükségesek, annak érdekében, hogy a vizsgált állam megfeleljen az EMFA-nak.⁴⁷

A projekt – hasonlóan a Mapping Media Freedom – Monitoring Report kiadványhoz – az Európai Bizottság által finanszírozott, általunk fentebb bemutatott MFRR részese.⁴⁸

A projekt második, 2025-ös kiadása keretében – jelen elemzés lezárásig – az **EU nyolc tagállamát, így** Bulgáriát, Finnországot, Lengyelországot, Görögországot, **Magyarországot**, Romániát, Spanyolországot és Szlovákiát **vizsgálta**, a jelentés ugyanakkor megjegyzi, hogy **a jövőben bővíteni kívánják az elemzésbe bevont államok körét.**⁴⁹

Az országok kiválasztására azok földrajzi elhelyezkedése, valamint a média állam általi foglyul ejtésének mértéke alapján került sor: a kiadvány szerint a vizsgált nemzetek közül a közép-, dél- és kelet-európai államokban a legnagyobb a média politikai befolyásoltsága, míg Finnország – ahol kedvezőnek tekintik a médiaszabadság helyzetét – elsősorban összehasonlítási célból került be az értékelésbe.⁵⁰

2. A médiaszabadság-jelentések módszertana és értékelése

2.1. Freedom House

Freedom in the World

Ahogy fentebb is említettük, a **Freedom in the World** jelentés **a politikai és polgári szabadságjogok helyzetét vizsgálja 195 országban** és további 13, a Freedom House által kiválasztott vitatott státuszú, illetve különleges jogállású területen (a szervezet ide sorolja például a Gázai-övezetet, vagy Ukrajna orosz megszállás alatt lévő területeit) a kiadást megelőző év vonatkozásában **pontozással és szövegszerűen** is. Az országok önálló értékelése mellett globális riportot tesznek közzé.

A projekt az országokat **összesen 25 kérdés mentén értékeli**, amelyek egy-egy indikátornak felelnek meg. Ezek közül 10 tartozik a politikai, 15 pedig a polgári szabadságjogok területéhez. Az **indikátorokat mindkét területen alkategóriákra** (kérdéskörökre) **osztották**. Politikai szabadságjogok helyzetéhez kapcsolódó alkategóriák a választási eljárás, a politikai pluralizmus és részvétel, valamint a kormányzat működése. **Polgári szabadságjogok helyzetéhez kapcsolódó alkategóriák a véleménynyilvánítás és meggyőződés**

⁴⁶ [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report.](#)

⁴⁷ [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report. Project summary.](#)

⁴⁸ [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report. Project overview and research design.](#)

⁴⁹ [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report. Project overview and research design; Country Reports.](#)

⁵⁰ [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report: Overview. 4. o.](#)

szabadsága, az egyesületi és szervezeti jogok, a jogállamiság, a személyes autonómia és egyéni jogok.

A jelentés kifejezetten a **médiaviszonyokkal** a – véleménynyilvánítás és meggyőződés szabadsága alkategóriához tartozó – **média szabadságát és függetlenségét vizsgáló indikátor keretében foglalkozik**, ugyanakkor a médiával kapcsolatos megállapításokkal más indikátorok értékelésében is találkozhatunk.

Minden egyes indikátor esetében legfeljebb 4 pont érhető el. Ennek megfelelően a politikai szabadságjogok tekintetében 40, míg a polgári szabadságjogok területén 60, **összesen pedig 100 pont szerezhető**. Az elért összpontszám alapján az **államokat három kategória valamelyikébe – szabad, részben szabad, nem szabad – sorolják**.⁵¹

Az országjelentések elkészítésében ezúttal – ahogyan a 2024-es kiadás esetében is – **132 elemző és 40 tanácsadó vett részt**, akik az általuk vizsgált ország vagy országok pontozására is javaslatot tettek. A metodológia alapján az elemzők által megállapított pontozást a Freedom House személyzete, valamint szakértő tanácsadók bevonásával megtartott „ellenőrző találkozók” keretében véglegesítették. **A végső eredmények így az elemzők, a tanácsadók és a Freedom House által kialakított konszenzus nyomán jöttek létre**.⁵²

A jelentés módszertanára vonatkozóan korábban tett **kritikai észrevételeink a 2025. évi kiadvánnyal kapcsolatban** is megfogalmazhatók.

A projekt átláthatóságát csökkenti, hogy az **országjelentések szerzői nincsenek feltüntetve**, a készítőkre csupán a szervezet által közzétett elemzők listája alapján lehet következtetni.

Mivel 195 ország és 13 vitatott státuszú, illetve különleges jogállású terület értékelésében összesen 132 elemző vett részt, **egy-egy elemzőnek akár több ország átfogó – a politikai, illetve a jogrendszer számos elemére kiterjedő – vizsgálatában kellett részt vennie**. Ennek nyomán felmerülhet az a kérdés, hogy egyetlen szakértő bevonása elégséges lehet-e egy ilyen összetett feladat teljesítéséhez, továbbá, hogy **ez a gyakorlat mennyiben teszi lehetővé a plurális, eltérő nézőpontokat megjelenítő értékelést**.

Bár a Freedom in the World módszertani ismertetője szerint a jelentések elkészítéséhez a *„források széles körét használják fel, beleértve újságcikkeket, tudományos tanulmányokat, nem kormányzati szervek elemzéseit, szakmai kapcsolatokat és helyszíni kutatásokat is,*”⁵³ **a felhasznált források pontos listája a korábbi évekhez hasonlóan idén sem ismerhető meg**. Ennek hiányában pedig kérdésként vethető fel, hogy a **jelentés elkészítése során mennyire törekedtek eltérő álláspontokat bemutató cikkek, jelentések és elemzések használatára**.⁵⁴

⁵¹ [Freedom House: Freedom in the World Research Methodology.](#)

⁵² [Freedom House: Freedom in the World Research Methodology.](#)

⁵³ [Freedom House: Freedom in the World Research Methodology.](#)

⁵⁴ [Freedom House: Freedom in the World Research Methodology.](#)

A Magyarországot vizsgáló 2025-ben kiadott országjelentésben **tárgyévén kívüli események is helyet kaptak**, miközben a jelentés módszertana kifejezetten rögzíti, „*az elemzők az országokat és területeket a határaikon belüli, a vizsgált időszakban fennálló körülmények és események alapján pontozzák.*”⁵⁵ A riport például a 2021-es Pegasus-ügyre hivatkozik a 2024-es év pontozásának bemutatása során.⁵⁶ Ezenkívül **többször megismételnék a korábbi évek dokumentumaiban található**, helyenként tárgyi tévedéseket vagy szubjektív véleménynyilvánításokat tartalmazó **megállapításokat**.⁵⁷

Szintén felvethető, hogy az egyetlen indikátorhoz kapcsolt, **0-4 pont közötti pontozás lehetővé teszi-e egy ország médiaviszonyainak összetett értékelését**, az annak állapotában bekövetkezett változások megfelelő kifejezését, az egyes államok közötti eltérések szemléltetését. **Magyarország kétpontos eredménye** a média függetlensége területén például **azonos India pontszámával, ahol a riport szerint az újságírók „munkájuk során zaklatásnak, halálos fenyegetéseknek és fizikai erőszaknak vannak kitéve.”⁵⁸ A jelenlegi **pontozás korlátait mutatja** az is, hogy **Magyarország pontszáma** az említett indikátor tekintetében 2018, azaz **a jelenlegi módszertan bevezetése óta változatlan**.⁵⁹ Ennek megfelelően előremutató lenne, ha lehetővé tennék, hogy az egyes pontszámok törtértékekkel is változzanak, teret engedve a részletesebb, a különbségek megjelenítését jobban lehetővé tevő pontozásnak.⁶⁰**

Freedom on the Net

A **Freedom on the Net** jelentés keretében 2025-ben is **három területet vizsgáltak**: hozzáférés akadályozása (*obstacles to access*), tartalomkorlátozás (*limits on content*) és a felhasználók jogainak megsértése (*violations of user rights*).

A **hozzáférés korlátozása** elnevezésű indikátor az internethez való hozzáférés, jogi, gazdasági, infrastrukturális és politikai korlátjait vizsgálja. A **tartalomkorlátozással** összefüggésben a cenzúra technológiai lehetőségeit, valamint az internetes tartalmak jogi szabályozását elemzik. A **felhasználók jogainak megsértése** nevű területen a megfigyelést és magánélet védelmét, a véleménynyilvánítás szabadsága tekintetében érvényesülő jogi védelmet és korlátokat, valamint az online tevékenységekhez kapcsolódó jogi és jogon kívüli következményeket tekintik át.

A projekt keretében egy **pontozásos**, valamint egy ahhoz kötődő **szöveges értékelést is kiad a Freedom House**. Előbbi egy **21 kérdésből** – benne 100 alkérdésből – **álló kérdőív kitöltésén alapul**, amely mindhárom fent bemutatott területet lefedi: a hozzáférés

⁵⁵ [Freedom House: Freedom in the World Research Methodology.](#)

⁵⁶ [Freedom House: Freedom in the World 2025 – Hungary. D1 és D4 kérdés.](#)

⁵⁷ [Freedom House: Freedom in the World 2025 – Hungary.](#)

⁵⁸ [Freedom House: Freedom in the World 2025 – India.](#)

⁵⁹ [Freedom House: Freedom in the World 2018 – Hungary. D1 kérdés.; 2019. D1 kérdés.; 2020. D1 kérdés.; 2021. D1 kérdés.; 2022. D1 kérdés.; 2023. D1 kérdés.; 2024. D1 kérdés.; 2025. D1 kérdés.](#)

⁶⁰ [Freedom House: Nations in Transit Methodology.](#)

akadályozása területen legfeljebb 25, a tartalomkorlátozás kapcsán maximum 35, míg a felhasználók jogainak megsértése területen 40 pont érhető el.

A kérdések közül öt a hozzáférés akadályozására, míg nyolc-nyolc a tartalomkorlátozásra és a felhasználók jogainak megsértésére irányul. **A végleges eredmény az egyes kérdésekre** (az alkérdések a kitöltő orientálására szolgálnak és önállóan nem pontozandók) **adható pontszámok összeadásával alakul ki.**

A projekt során – a Freedom House egyéb jelentéseihez hasonlóan – **0-100 pont között értékeli az államokat**, majd azokat **három kategória egyikébe sorolják: szabad** (70-100 pont); **részben szabad** (40-69 pont); **nem szabad** (0-39 pont).

A Freedom on the Net jelentések **2018-ig fordítottan értékelték az országokat**: 0-30 pont között szabad, 31-60 pont között részben szabad, 61-100 pont közötti értékelés esetében pedig nem szabad besorolást kapott. Annak ellenére, hogy a módszertan változására csak 2018-ban került sor, az új számítás szerinti pontozás már 2017-től kezdődően elérhető. A szöveges értékelés az egyes országok számszerű eredményei mögötti indokok kifejtésére szolgál.

Bár **korábban a kérdőív pontozására**, valamint a szöveges országjelentés megírására is **országanként legalább egy szakértőt vagy szervezetet kértek fel, idén** – a már említett költségvetési okokra hivatkozva – **a szervezet központi csapata elemezte a vizsgált országokban végbement eseményeket**, majd megállapította a pontszámokat és elkészítette – a korábbiakhoz képest minimálisnak nevezhető – szöveges értékelést.

Az idei módszertani ismertető szerint **az értékelések megalapozottsága érdekében független szakértőket vontak be**. Ezen szakmai csoport szerepe ugyanakkor nem feleltethető meg az egyes államokat vizsgáló „országszakértők” funkciójának. A korábbi metodológia szerint a helyi szakértők felterjesztették pontozásukat és jelentéstervezeteiket, amelyeket ezután két körben is felülvizsgálhattak, előbb regionális szakértői találkozókra, majd szükség esetén a Freedom House központi csapata részéről. Az eredmények tehát mindeddig döntően az „országszakértők” munkáján alapultak. A 2025-ben bevont külső szakértők **ugyanakkor csak kiegészítő szereppel bírtak, kisebb számban, nem országok mellé rendelve és nem előterjesztőként vonták be őket a vizsgálatba.**⁶¹

Korábbi elemzéseinkben több kritikát is megfogalmaztunk a jelentés módszertanával kapcsolatosan, különösen az országszakértők szerepét érintően, akik – ahogyan jeleztük – az idei évig az egyes államok pontozását és szöveges értékelését végezték. Ennek kapcsán rámutattunk a kiválasztás átláthatósági hiányosságaira, mivel a Freedom on the Net nem rögzített érdemi, illetve specifikus leírást ezen személyek kijelölésével kapcsolatban. Ezzel összefüggésben utaltunk arra, hogy országanként **egy**, Magyarország esetében **legfeljebb**

⁶¹ [Freedom on the Net: Freedom on the Net Research Methodology](#); Korábbi módszertan: [Freedom on the Net 2024. 34-35. o.](#)

kettő szakember bevonása bizonytalanná tette a többoldalú, eltérő nézőpontok megjelenítését lehetővé tevő értékelést. Emellett jeleztük, hogy a jelentés módszertana nem volt kellően transzparens azzal összefüggésben, hogy a regionális szakértői gyűlések, valamint a Freedom House központi csapata pontosan milyen mértékben befolyásolhatta a helyi szakértő által felterjesztett pontozást és szöveges jelentést.⁶²

Miután az országokat vizsgáló **pontozás és az idén jelentősen lerövidített országjelentések is** alapvetően a **Freedom House központi stábjának kutatómunkáján alapultak, kérdésként merül fel a jelentések korábbi évekhez viszonyított szakmai megalapozottsága,** illetve a 2025-ös eredmények idősoros összehasonlíthatósága.

Csökkentette a megállapított **számszerű értékelés átláthatóságát,** hogy az **idei évben nem készült a pontszámok részletesebb alátámasztására is szolgáló szöveges értékelés területenként,** csupán egy néhány soros összefoglaló, egy „politikai áttekintés” (*political overview*) és a kiemeltnek tartott fejleményeket bemutató rövid felsorolás. Magyarország esetében ráadásul az összefoglaló és az áttekintés szövegszerű egyezést mutat az előző évi leírással.

Igazodva a 2025-ös országjelentés rövidebb terjedelméhez, **az idei kiadványban mindössze hét darab forrást tüntettek fel négy lábjegyzetben,** ami **nem teszi lehetővé a jelentésben szereplő részletes pontozás alátámasztását.** Emellett megismételhető a korábbi kritikánk, amely szerint a **kiadvány módszertana továbbra sem támaszt érdemi elvárásokat a pontozáshoz és szöveges értékeléshez kapcsolódó források kiválasztásához és felhasználásához kapcsolódóan.**⁶³

2.2. Riporterek Határok Nélkül

World Press Freedom Index

A World Press Freedom Index **összeállításakor a megelőző naptári évet** veszik alapul. Emellett azonban figyelembe veszik a **publikálás előtt esetlegesen bekövetkező rendkívüli eseményeket is** – mint például egy háború kitörése, egy államcsíny vagy egy szigorú, elnyomó szabályozás bevezetése – annak érdekében, hogy az index a lehető legaktuálisabb helyzetet tükrözze.

A rangsorolás során **minden állam 0 és 100 pont közötti értéket kap,** ahol a 100 pont jelenti a legjobb eredményt. Az államok pontszáma **két elemből, egy kvalitatív és egy kvantitatív értékelésből tevődik össze. Az előbbi egy kérdőíves felmérés eredménye,** amelyet a Riporterek Határok Nélkül készít, majd az egyes országokban újságírók, kutatók és más szakemberek töltenek ki. **Az utóbbi pedig egy számszerű értékelést takar,** amely azt

⁶² [A 2024-ben megjelent médiaszabadság-jelentések értékelése. 2025. 01. 08. 13-15. o.; NMHH: Médiaszabadság-jelentések értékelése. 2025. 01. 08. 45-47. o.; Freedom on the Net 2024 teljes jelentés. 41. o.; Freedom House: Freedom on the Net. Research Methodology.](#)

⁶³ [Freedom House: Freedom on the Net 2025 teljes jelentés. 33. o.; Freedom on the Net 2025 – Hungary.](#)

vizsgálja, **hány abúzus vagy gyilkosság történt újságírókkal szemben**, és ezek milyen súlyosságúak voltak.

A 2025-ös értékelésben 124 kérdést és alkérdést magában foglaló kérdőív **öt indikátor alapján értékeli az országokat**. A **politikai kontextus** indikátor a média autonómiájának állam és politikai szereplők általi tiszteletben tartását, a médiumok társadalmi támogatottságát, valamint a politikai nyomás mértékét vizsgálja. A **jogi keretrendszer** olyan kérdéseket vizsgál, minthogy a média mennyiben tekinthető szabadnak a cenzúrával vagy egyéb szankciókkal és a véleménynyilvánítás szabadságának túlzott korlátozásával szemben. A **gazdasági kontextus** indikátor célja felmérni az állami vagy nem állami szereplőkhöz kapcsolódó, a médiát érintő gazdasági akadályokat. A **szociokulturális környezet** kapcsán a sajtóra irányuló társadalmi és kulturális korlátokat (például nemi, etnikai, vallási alapú támadásokat) értékelik. Végül a **biztonságra irányuló kérdések** a sajtó tagjait érő fizikai és lelki abúzusokra, valamint az elszenvedett szakmai károkra vonatkoznak.⁶⁴

A projekt keretében **a Riporterek Határok Nélkül globális értékelést és regionális elemzéseket ad ki**, továbbá honlapján **rövid országadatlapokat is elérhetővé tesz**, amelyekben a szöveges jellemzés mellett az egyes indikátorok részpontszámait is részletezik.⁶⁵

Tekintettel arra, hogy a **jelentés módszertana az előző évhez képest nem változott** (mindössze a kérdőívben szereplő kérdések száma nőtt), továbbra is **megfigyelhetők a** korábbi elemzéseinkben említett **módszertani hiányosságok**.⁶⁶

A jelentés transzparenciáját jelentős mértékben rontja, hogy **nem nyilvános az elemzések készítőinek, valamint a kérdőívek kitöltőinek személye**. Ennek következtében arról sem áll rendelkezésre információ, hogy az értékelés folyamatában résztvevő **személyek kiválasztása során kísérletet tesznek-e a plurális összetétel kialakítására**.

Negatívan befolyásolja a jelentés szakmaiságát, hogy **a szervezet nem jeleníti meg a felhasznált források listáját**, így pedig 2025-ben is kérdésként merül fel, hogy a jelentések elkészítése során **a szerzők figyelembe vettek-e eltérő álláspontokat megjelenítő, szakmailag hiteles forrásokat**. Mindez különösen problematikus a számadatokat tartalmazó megállapítások esetében. Ennek egyik példája a Magyarországról szóló országadatlap hivatkozást nélkülöző értékelése, miszerint „*a kormánypárt [...] jelenleg az ország médiumainak 80 százalékát kontrollálja*”.⁶⁷

⁶⁴ [Riporterek Határok Nélkül: Methodology used for compiling the World Press Freedom Index 2025.](#)

⁶⁵ [Riporterek Határok Nélkül: World Press Freedom Index 2025.](#)

⁶⁶ [NMHH: Médiaszabadság-jelentések értékelése. 2025. 01. 08. 48-49. o.; A 2024-ben megjelent médiaszabadság-jelentések értékelése. 2025. 01. 08. 16. o.](#)

⁶⁷ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Hungary.](#)

A Magyarországról szóló **adatlap szövege kapcsán felvethető** az a kritika, hogy annak szövege nem tükrözi következetesen a rangsorban és pontozásban bekövetkezett változásokat, mivel azt **nem aktualizálták az új eredmények tükrében**.⁶⁸

Továbbá a Riporterek Határok Nélkül idei jelentése kapcsán megjegyezhető, hogy a szervezet **rangsorában olyan országok előzik meg hazánkat**, mint Sierra Leone, Gambia vagy Libéria, **amely államok kapcsán súlyos kockázatokat és jogsértéseket** – például újságírókat ért erőszakos cselekményeket és letartóztatásokat – **azonosítottak**.⁶⁹

2.3. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ

Médiapluralizmus Monitor

Ahogy jeleztük, a jelentés **négy fő területen** (alapvető védelem, piaci pluralizmus, politikai függetlenség, társadalmi inkluzivitás) **állapít meg kockázati értéket**.⁷⁰ Az előző évektől eltérő módszertant dolgozott ki a szervezet, hogy részletesebben felmérhessék a média pluralizmusát és szabadságát fenyegető veszélyeket, jobban láthatóvá téve az egyes országok közötti különbségeket. **A korábban alkalmazott háromszintű kockázati rendszerről** (alacsony kockázat 34 százalék alatt, közepes kockázat 34-66 százalék között és magas kockázat 66 százalék fölött) **hatszintűre tértek át**. Ennek megfelelően az egyes területek **minősítése lehet nagyon alacsony kockázatú** (17 százalék alatt), **alacsony kockázatú** (17-33 százalék között), **közepes-alacsony kockázatú** (34-50 százalék között), **közepes-magas kockázatú** (51-66 százalék között), **magas kockázatú** (67-83 százalék között), **nagyon magas kockázatú** (83 százalék fölött). A legjobb elérhető eredmény 3 százalék, a legrosszabb 97 százalék, hogy elkerüljék a kockázatok teljes hiányát vagy bizonyosságát mutató szélsőséges értékeket.⁷¹

Az **alapvető védelem** (*fundamental protection*) területén a médiaszabadság előfeltételeként megjelölt kérdéseket, így a véleménynyilvánítás szabadságának védelmét, az információhoz való jogot, az újságírás függetlenségét és szabadságát biztosító hatékony szabályozási garanciákat, a médiahatóság függetlenségét és hatékonyságát vizsgálják.

A **piaci pluralizmus** (*market plurality*) témaköre a médiapiac sokszínűségét befolyásoló gazdasági tényezőket, a médiatulajdonlás transzparenciáját és koncentrációját, a média gazdasági fenntarthatóságát, az üzleti érdekek függetlenségre gyakorolt hatását értékeli.

⁶⁸ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Hungary.](#)

⁶⁹ Lásd például: [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Sierra Leone](#); [Country fact-file: Liberia](#); [Country fact-file: Gambia](#)

⁷⁰ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-1. o.](#)

⁷¹ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-11. o.](#)

A **politikai függetlenség** (*political independence*) terület a média politikai befolyással szembeni védelmét szolgáló szabályozási és önszabályozási mechanizmusokat, a közmédia függetlenségét, az állam médiapiacot érintő tevékenységét elemzi.

Végül a **társadalmi inkluzivitás** (*social inclusivity*) keretei között vizsgálják a médiaműveltség helyzetét, valamint a kisebbségek, a különböző marginalizált csoportok, a fogyatékkal élők és a nők médiához való hozzáférését.⁷²

A kockázati értékek megállapítására szolgáló 200 kérdésből (változóból) álló kérdőívet egy helyi szakértői csapat tagjai töltik ki, akiket a Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ kér fel. A folyamat során elsősorban interjúk útján, valamint saját adatgyűjtéssel szerzett információkra támaszkodnak.⁷³

A megadott **válaszokat 0 és 1 pont között pontozzák** oly módon, hogy az eldöntendő kérdések esetében 0 vagy 1 pont adható, egyes kérdéseknél pedig alacsony (0 pont), közepes (0,5 pont) vagy magas (1 pont) kockázat megjelölésére lehetőséget adó válaszok állnak rendelkezésre. Emellett a (jellemzően számadatokkal) kiegészítendő kérdéseknél a helyi csapat által adott válaszokat a fenti kockázati kategóriákba sorolják előre rögzített küszöbértékek alapján.⁷⁴

A kérdések lehetnek jogi, társadalmi vagy gazdasági típusúak és almutatókba, indikátorokba, valamint az említett fő területekbe rendeződnek. Minden területen összesen 50 kérdést találunk öt különböző indikátorba elosztva. **A végső eredmények a pontszámok többszöri átlagolásával jönnek létre:** az azonos típusú kérdések pontszámait az almutatókon belül átlagolják, ezek átlaga megadja az almutató pontszámát. Ezt követően az almutatók eredményeinek átlagolásával kapják meg az indikátorok pontozását, végül pedig az indikátorok pontszámainak átlaga határozza meg az egyes területek pontszámát. Az így kapott értékeket ezt követően alakítják a kockázati besorolást meghatározó százalékokká (például 0,5 pont 50 százaléknak felel meg). Az 2025-ben kiadott jelentésben az egyes almutatókon belül a típusonkénti kérdések számának négyzetgyökét alkalmazzák az egyenletesebb súlyozás érdekében, tekintettel arra, hogy a kérdések száma almutatónként eltérő lehet.⁷⁵

A 2025-ös Médiapluralizmus Monitor jelentés rögzíti, hogy a tavalyi évhez képest **200 kérdésből összesen 40-et módosítottak vagy egészítettek ki**, ezért az eredmények csak korlátozottan összehasonlíthatók a korábbiakkal.⁷⁶ A kérdőív megváltoztatásának

⁷² [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-1-2. o.](#)

⁷³ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-1., A-4., A-5. o.; Médiapluralizmus Monitor 2025 kérdőíve.](#)

⁷⁴ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-5. o.](#)

⁷⁵ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-11. o.](#)

⁷⁶ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. XIII. o.](#)

elsődleges célja, hogy az a lehető legjobban igazodjon az Európai Unió új szabályozási eszközeihez, például az EMFA-hoz, a DSA-hoz, valamint a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel szembeni védelemről szóló irányelvhez.⁷⁷

A riport további módszertani módosításként említi, hogy a médiaszolgáltatók sokszínűségére vonatkozó indikátor kockázati pontszámának kiszámításához használt képlet részlegesen eltér a többi indikátor esetében alkalmazottól. Ennek keretében egyes almutatókat a médiafogyasztás alapján súlyoznak azért, hogy a nagyobb közönségarányt képviselő médiaszektorok nagyobb súllyal szerepeljenek a végső pontszámban.⁷⁸

Emellett az egyes **indikátorok és almutatók szintjén is változtatásokra került sor**.

Az **alapvető védelem** elnevezésű terület egy új indikátort, az információ integritásának védelmét is magában foglalja. Ez részben a társadalmi inkluzivitás területéről áthelyezett, dezinformáció elleni szabályozásra vonatkozó almutatóra épül. Az egyetemes hozzáférést vizsgáló indikátor eközben a társadalmi inkluzivitás területére került át.⁷⁹ A **piaci pluralizmus** esetében az indikátorok megegyeznek a korábbiakkal, a változások az almutatók és a kérdések szintjén mentek végbe, amelyek elsősorban az EMFA figyelembevételéhez, valamint a mesterséges intelligencia médiagazdasági hatásaihoz kötődnek. Ugyanakkor számottevően átalakult a **politikai függetlenség** területe is, különösen a szerkesztőségi autonómiára, valamint az audiovizuális médiára, online platformokra és választásokra vonatkozó indikátorok (az utóbbit átnevezték a választásokhoz kapcsolódó politikai információk integritására). Ezt szintén az EMFA keretrendszerének figyelembevételével indokolták.⁸⁰

A kérdőíven **„nem alkalmazható”** („not applicable”) és **„nincs adat”** („no data”) **válaszok is megadhatók**, amelyek értékelése között ugyanakkor eltérés tapasztalható.

A **„nem alkalmazható”** válasz megjelölése abban az esetben lehetséges, amennyiben a kérdés az adott országra nem értelmezhető (például a regionális és helyi médiával kapcsolatos változókat Málta méretéből adódóan irrelevánsnak tekintik) vagy egy korábbi válasz következtében az értelmetlen (például állami támogatás hiányában az annak elosztására irányuló kérdés). Az így megjelölt **válaszokat figyelmen kívül hagyják a kockázatértékelés során**.

Ezzel szemben a **„nincs adat”** **válaszokat figyelembe vehetik, mivel** adott esetben **akár az adathiány ténye is értelmezhető kockázatként**. Ezekben a helyzetekben a helyi csapat dönti el, hogy az információk hiánya átláthatósági problémát jelez-e. Eszerint a

⁷⁷ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-13. o.](#)

⁷⁸ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-11. o.](#)

⁷⁹ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-13. o.](#)

⁸⁰ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-21-A-22. o.](#)

„nincs adat” válasz négy különböző kockázati szintet tükrözhet: nagyon alacsony (0 pont), alacsony (0,25 pont), magas (0,75 pont), nagyon magas (1 pont). (Példaként említhetők a piaci pluralizmusra vonatkozó indikátorok, hiszen a pluralizmus megőrzését szolgáló beavatkozás erre vonatkozóan hozzáférhető adatokat feltételez.) A négyféle kockázati minősítés mellett dönthetnek úgy is, hogy „hiányzó adatról” („missing data”) van szó, ami csupán technikai okból nem elérhető, így kivonható az értékelés alól.⁸¹

A fentieknek megfelelően megállapítható, hogy **a Médiapluralizmus Monitor összeállításának legfontosabb szereplői a kérdőívet kitöltő és a szöveges országjelentéseket megíró helyi csapat tagjai.** A jelentés rámutat, hogy a legtöbb országcsapat 2025-ben változatlan maradt az összehasonlíthatóság javítása, valamint a folytonosság biztosítása érdekében.⁸²

A helyi csapat mellett **a projektben részt vesz egy külső szakértői csoport is,** amelyben szakmai érdekeltek (*stakeholders*) és szakértők kapnak helyet. A csoport **a pontozásban és a jelentés megírásában nem vesz részt,** elsődleges **feladata az, hogy segítséget nyújtson a helyi csapat számára** a kvalitatív értékelést igénylő, szubjektívnek vagy szenzitívnek tekintett kérdésekben. **Észrevételt tehetnek** a jelentés készítőinek álláspontjával kapcsolatban, **a helyi csapatnak azonban ezt nem feltétlenül kell figyelembe vennie,** dönthetnek válaszaik módosítása vagy fenntartása mellett is.

Egyes országjelentéseket – így például a Magyarországot értékelő dokumentumot – a pontosság javítása érdekében **lektorálnak is** (*peer review*). Ezt egy elismert médiakutató végzi azon országok esetében, amelyek kiválasztási kritériumai a következők: az adott évben gyorsan változó helyzet; helyi szakértői csapat összetételének változása; magas kockázati értékelés az előző években.⁸³

A projekt forrásfelhasználásával összefüggésben a módszertani leírás arról számol be, hogy a **helyi csapat által gyűjtött elsődleges** (például jogszabályok, interjúk és statisztikai adatbázisok) **és másodlagos** (például NGO-k jelentései) **forrásokra támaszkodnak.**⁸⁴ Emellett az országjelentés említést tesz megkérdezett szakértőkről is, akiket a „hivatkozás és felhasznált irodalom” című pontban sorolnak fel, és nem azonosak a külső szakértői csapat tagjaival.⁸⁵

A fentiekben felsorolt módszertani változások mellett az **országjelentések felépítése is frissült** 2025-ben. Az új formátumban minden országjelentés tartalmaz egy eredménypillanatképnek nevezett rövid összefoglalót, valamint egy új „EMFA

⁸¹ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-6. o.](#)

⁸² [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-4. o.](#)

⁸³ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-5. o.](#)

⁸⁴ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-3. o.](#)

⁸⁵ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 45. o.](#)

megfigyelőközpont” című fejezetet, amely az európai uniós rendelet előírásának tükrében vizsgálja az egyes államok jogszabályi környezetét. **Újdonság, hogy** különböző címzetteknek (a hatóságoknak, a kormánynak, a médiatulajdonosoknak, az Európai Bizottságnak, az újságíró közösségnek és a médiaszolgáltatóknak) **specifikus ajánlásokat is megfogalmaznak.**⁸⁶

A Médiapluralizmus Monitor összeállításában kulcsszerepet játszó **helyi csapat kapcsán a tagok kiválasztására vonatkozó szabályok és az átláthatóság hiányán túl kérdésként merül fel, hogy mennyiben beszélhetünk** a különböző szakmai álláspontok megjelenítését lehetővé tevő, **plurális összetételről.** A Magyarországot értékelő csoport idén is változatlan maradt; a pontozásban és az országjelentés megírásában a projektet szervező Európai Egyetemi Intézet kutatója mellett ismételten csak a Mérték Médiaelemző Műhely munkatársai vettek részt.⁸⁷

A külső szakértői csoport összetétele ugyan nagyobb diverzitást mutat, kérdéses, hogy tagok álláspontja mennyiben jelenik meg a Magyarországot vizsgáló országjelentésben, hiszen – miként utaltunk rá – a projekt módszertani leírása szerint **mindez a helyi csapat mérlegelésén múlik.**⁸⁸ A jelentés emellett jelzi, hogy a helyi csapat által adott válaszokat a szakértők 200 kérdésből mindössze 16 esetében véleményezték és ellenőrizték.⁸⁹

A 2024-es évet értékelő Médiapluralizmus Monitor forrásfelhasználása kapcsán megállapítható, hogy a jelentés **túlnyomórészt egyoldalúan kiválasztott forrásokra hivatkozik, ami kérdéssé teszi a plurális, eltérő nézőpontokat megjelenítő értékelést.** Hasonló megállapítást tehetünk a megkérdezett – a külső szakértői csoport tagjaival nem azonos – szakértők, különösen a média munkatársai tekintetében.⁹⁰

Megemlíthető, hogy az országjelentés a DSA eredményeként létrejött Online Platform Vitarendező Tanács függetlenségével is foglalkozik az EMFA-nak való megfelelést a rendelet teljes körű hatálybalépését megelőző időszakra nézve vizsgáló fejezetben, miközben ez nem kapcsolódik annak tárgyához.⁹¹

A módszertani változások kapcsán ugyanakkor megjegyezhető, hogy **a kockázati kategóriák háromról hatra növelése nagyobb mértékű differenciálást tesz lehetővé** az egyes országok között, **javítva az összehasonlíthatóságot.** Továbbá a mediaszektor különböző szereplőinek címzett ajánlások alkalmasak lehetnek a szakmai párbeszéd előmozdítására.

⁸⁶ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 17., 24., 31 és 39. o.](#)

⁸⁷ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 54. o.](#)

⁸⁸ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor általános jelentése 2024-ről. 1. melléklet. módszertan. A-5. o.](#)

⁸⁹ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 54. o.](#)

⁹⁰ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 45. o.](#)

⁹¹ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 40. o.](#)

2.4. Article 19

Global Expression Report

Az évente publikált **Global Expression Report jelentés** 25 indikátor alapján pontozza az országokat a megelőző év vonatkozásában 0 és 100 pont között, oly módon, hogy a 100-as értékelés a legkedvezőbb. A pontszám (*expression score*) alapján rangsorolják, majd öt „kifejezési kategória” (*expression category*) egyikébe – „**nyitott**” (*open*, 80-100 pont), „**kevésbé korlátozott**” (*less restricted*, 60-79 pont), „**korlátozott**” (*restricted*, 40-59 pont), „**erősen korlátozott**” (*highly restricted*, 20-39 pont), „**válságos**” (*crisis*, 0-19 pont) – sorolják az államokat.⁹² A pontszámok változásait minden esetben három időszíkon vizsgálják; az új eredményeket az egy évvel korábbi, valamint az elmúlt öt és tíz év értékeivel is összevetik.⁹³

Az Article 19 a jelentés összeállításához kapcsolódóan nem végez saját értékelést, a Global Expression Report-ban a **Varieties of Democracy Institute (V-Dem)** nevű szervezet által évente kiadott Democracy Report című kiadvány egyes kiválasztott indikátorainak adatait összegzi.⁹⁴ A magát **független kutatóintézetként jellemző**, a Göteborgi Egyetem Politikatudományi Tanszékén működő **V-Dem kutatóintézet** több mint 4.200 szakértő, valamint 600 indikátor segítségével **igyekszik felmérni a demokrácia állapotát világszerte**. A szervezet támogatói között tünteti fel például a Facebookot, az Európai Bizottságot, valamint az Open Society Foundation és Volkswagen Stiftung alapítványokat is.

A V-Dem által alkalmazott **indikátorok** hozzáférhetőlegesen **fele hivatalos dokumentumokon** – így például kormányzati nyilvántartásokon vagy jogszabályokon – **alapul**, tényszerű információkat megjelenítve. A további mutatók **szubjektívabb értékelést igényelnek**, ezek vizsgálatát a kutatóintézet által felkért – országonként jellemzően 25 – szakértő végzi. Velük szemben **szakértelemre és pártatlanságra irányuló követelményeket fogalmaznak meg**.⁹⁵

A szakértői szubjektivitásból fakadó kockázatokat a V-Dem szervezete az úgynevezett **bayesi mérési modell segítségével igyekszik kiküszöbölni**, javítva az időbeli és országok közötti összehasonlíthatóság mértékét is. Ennek oka, hogy egyes kérdések megítélése személyenként és esetenként is eltérhet, illetve a szakértői csoportok között szisztematikusan változhat. Ennek kezelése érdekében a **szakértői válaszokat összesítik, majd a bizonytalanságokat és a lehetséges elfogultságokat is figyelembe véve** egy algoritmus segítségével megbecsülik, hogy egy szakértő válasza mennyiben tér el társaitól, valamint mennyire megbízható. Eszerint aztán **súlyozzák a bevont szakemberek hozzájárulását, eldöntve, hogy kinek mennyire veszik figyelembe a véleményét**.⁹⁶

A vizsgált mutatók egy-egy kérdést foglalnak magukban, amelyre jellemzően négy vagy öt, előre meghatározott lehetőség közül választhatja ki a szakértő azt, amely a leginkább jellemzi

⁹² [Article 19: Global Expression Report 2025. About](#)

⁹³ [Article 19: Global Expression Report 2025. Methodology.](#)

⁹⁴ [Article 19: Global Expression Report 2025. Methodology.](#)

⁹⁵ [V-Dem: The V-Dem Project.](#)

⁹⁶ [V-Dem: V-Dem Methodology.](#)

az adott államot.⁹⁷ Az Article 19 **átfogó módon kívánja vizsgálni a véleménynyilvánítás szabadságát**, ami az általuk kiválasztott indikátorokból is kiolvasható. Ennek megfelelően a médiaszabadság helyzetével kapcsolatos kérdések (újságírók zaklatása, kormányzati és öncenzúra mértéke) mellett olyan területeket is bevon a vizsgálatba, mint a pártszervezetek betiltása, a civil szervezetekkel szembeni fellépés, a vallásszabadság vagy a gyülekezési jog. E gyakorlatot azzal támasztják alá, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának érvényesülését nem kizárólag újságírók és aktivisták, hanem minden állampolgár esetében kívánják felmérni.⁹⁸

A kifejezési pontszám mellett egy **ügynevezett „emberi pontszámot”** (*human score*) is **közzétesznek**, amellyel a véleménynyilvánítás szabadságának helyzetét globálisan, valamint az egyes régiók tekintetében is értékelik. E pontszámok megállapítása során – az arányosság érdekében – **az országokat népességük szerint súlyozva veszik figyelembe.**⁹⁹

Tekintettel arra, hogy a Global Expression Report összeállítása során az Article 19 nem végez önálló adatgyűjtést, **a V-Dem projektjének módszertanát vizsgáltuk.** Bár a szervezet **nagyszámú** – összesen 4.200, országonként jellemzően 25 – **szakértőt von be** kutatásába a szakmai megalapozottság megteremtése érdekében, **nem ismerhető meg ezen szakemberek személye.**¹⁰⁰ Ez a gyakorlat **rontja a jelentés transzparenciáját**, hiszen kérdésként merül fel, hogy pártatlan, plurális összetételű biztosító kiválasztásra került-e sor az egyes államok esetében.

Az elmúlt években **egyes tudományos kutatások is felvetették**, hogy a V-Dem jelentéséhez hasonló, a demokráciát értékelő **kiadványok mögöttes adatai esetleg elfogultak vagy hibásak lehetnek.** Andrew T. Little, a Berkeley Egyetem politikatudományi tanszékének docense és Anne Meng, a Virginiai Egyetem politológia tanszékének docense közös tanulmányukban arra mutattak rá, hogy a szubjektív, vagyis **szakértői válaszokra támaszkodó indikátorok esetében nagymértékű eltérések lehetnek egyes fogalmak megítélése között** (például milyen esetben tekinthető egy választási rendszer „alapvetően hibásnak”). A szerzők szerint ez abban is tetten érhető, hogy akár 20-25 százalékos eltérés is látható, ami egy 0 és 4 közötti skálán akár 1 pontos különbséget is jelenthet.

A V-Dem által alkalmazott bayesi modell kapcsán Meng és Little elismeri, hogy azáltal csökkenthető annak kockázata, hogy az egyes országok a szakértők esetleges rendhagyó kiválasztása miatt tűnjenek kevésbé demokratikusnak, **a modell alkalmazása viszont nem küszöböli ki az ügynevezett „időben változó elfogultság” jelenségét.** A szerzőpáros így nevezi, amikor a V-Dem által bevont szakértőkben a demokratikus visszaesésről (*democratic backsliding*) szóló híradások növekvő száma nyomán félrevezető kép alakul ki. **Részen ez magyarázhatja, hogy az elmúlt években a szubjektív adatokból származó demokrácia-mérőszámok miért mutattak**

⁹⁷ [Article 19: Global Expression Report 2025. Indicator descriptions.](#)

⁹⁸ [Article 19: Global Expression Report 2025. Indicator descriptions.](#); [Article 19: Global Expression Report 2025. Methodology.](#)

⁹⁹ [Article 19: Global Expression Report 2025. Methodology.](#)

¹⁰⁰ [The V-Dem Project.](#)

visszaesést, miközben az objektív mutatók nem. A fenti észrevételek különösen relevánsak a Global Expression Report esetében, ahol a felhasznált indikátorok jelentős része szubjektív, a szakértői válaszokra épülő.¹⁰¹

A V-Dem jelentései kapcsán **további kritikát fogalmazott meg Jonas Wolff**, a Frankfurti Goethe Egyetem professzora. Wolff egy cikkében **azt írja**, hogy a kutatóintézet egyre inkább **eltávolodott eredeti, a demokrácia eltérő változataira kiemelt hangsúlyt helyező értelmezésétől**, amelyre a szervezet teljes neve (Varieties for Democracy Institute) is utal. A demokráciának a V-Dem projekt szerint ugyanis legalább ötféle típusa van (*electoral; liberal; participatory; deliberative; egalitarian*), a kutatóintézet viszont egyre inkább csak az egyik lehetséges típust (*liberal*) tekinti viszonyítási alapnak, így minden attól való elmozdulást autokratizálódásként értékel.¹⁰²

2.5. European Centre for Press and Media Freedom

Mapping Media Freedom – Monitoring Report

A Monitoring Report **nem tartalmaz elkülönült módszertani leírást**, azonban azt írják, hogy a jelentés a megelőző év incidenseit veszi alapul.¹⁰³ A jelentés a sajtószabadságot sértő esetek általános tendenciáit bemutató **áttekintésre és az egyes országokat** (2025-ben 12 ilyen volt) **értékelő alfejezetekre osztható**.¹⁰⁴

A kiadványban bemutatott **adatok a jelentést készítő projekt** – sajtó- és médiaszabadságot sértő esetek dokumentálására szolgáló – **online adatbázisán alapulnak**. Az adatbázis módszertana szerint az egyes incidenseket többlépcsős eljárást követően publikálják.

Az ECPMF **három módon gyűjt információkat az incidensekről**: szakmai szervezetekkel együttműködve, online bejelentések segítségével, valamint egy MI-eszköz alkalmazásával, amely képes felismerni a sajtó- és médiaszabadságot sértő eseteket a közösségimédia-bejegyzésekben és a hírekben. **A közzététel előtt a szervezet szakértői hitelesítik az azonosított eseteket**: ellenőrzik a forrásokat, további információkat gyűjtenek más platformokon és közvetlenül egyeztetnek az érintettekkel.¹⁰⁵

Az ECPMF adatbázisa a **támadás fajtája, forrása, kontextusa és az érintett alanyok alapján kategorizálja az azonosított eseteket**. Az alanyok tekintetében, amennyiben lehetséges, további csoportokat alakítanak ki a személy neve, foglalkoztatási státusza és típusa szerint. **Bizonyos témák** (például a koronavírus-világjárvány, a környezetvédelem, a rasszizmus és a nemi vagy szexuális irányultság alapú támadások) **mentén elkülönülten is szamon tartják az egyes incidenseket**.¹⁰⁶

¹⁰¹ [Andrew T. Little, Anne Meng: Measuring Democratic Backsliding. PS: Political Science & Politics. 2024. 01. 11.](#)

¹⁰² [Jonas Wolff: From Varieties of Democracy to the defense of liberal democracy: V-Dem and the reconstruction of liberal hegemony under threat. Contemporary Politics. 2022. 07. 06.](#)

¹⁰³ [Mapping Media Freedom – Monitoring Report 2024. 51. o.](#)

¹⁰⁴ [Mapping Media Freedom – Monitoring Report 2024. 6. o.](#)

¹⁰⁵ [Mapping Media Freedom: Methodology.](#)

¹⁰⁶ [Mapping Media Freedom: Methodology.](#)

Az adatbázis **elsősorban fizikai támadásokkal, zaklatással, pszichológiai bántalmazással, tulajdon elleni támadásokkal, cenzúrával és jogi atrocitásokkal foglalkozik.** Az újságírókat érintő eseteken túl a vizsgálat kiterjed többek között a médiavállalatok tulajdonosait érő fenyegetésekre; azon személyekre, akiket újságíróval fennálló kapcsolatuk miatt ér támadás; civil szervezetek elleni támadásokra; illetve a médiát érintő intézkedésekre (például szólásszabadságot korlátozó jogszabály elfogadására).¹⁰⁷

A módszertan kapcsán kritikaként említhető, hogy **a kiadvány nem mutatja be szerzőinek névsorát,** mindössze annyit említ, hogy annak összeállításában – az MFRR mechanizmus keretei között – részt vett az ECPMF, az Európai Újságírók Szövetsége és az International Press Institute.¹⁰⁸ Ez a gyakorlat **csökkenti a dokumentum összeállításának átláthatóságát.**

Megállapítható emellett az is, hogy az adatbázisban szereplő és a jelentés által is hivatkozott incidensek kapcsán **jellemzően a plurális értékelést kérdésessé tevő, egyoldalúan kiválasztott forrásokra támaszkodnak.** A kiadványban kisebb arányban ellentétes nézőpontokat bemutató lapokra is hivatkoznak, azonban ezeket gyakran az incidensek megvalósításában közreműködő orgánumokként azonosítják.

Az adatbázis elsősorban másodlagos forrásokra, így például az egyes incidenseket ismertető cikkekre **hagyatkozik.** Kevésbé hangsúlyosan jelennek meg olyan elsődleges források, mint állami szervek dokumentumai, vagy releváns közéleti szereplők közösségimédia-bejegyzései.¹⁰⁹ Az éves jelentésekben hiperhivatkozásokat is elhelyeztek, amelyek jellemzően a projekt fent bemutatott adatbázisára vagy helyenként a jelentés elkészítésében részt vevő egyéb szervek, így például az International Press Institute közleményeire mutattak.

Az egyes államok kapcsán feltüntetett **adatok összehasonlíthatóságát rontja, hogy a jelentés nem mutatja be az egy főre jutó incidensek számát.** Ennek figyelmen kívül hagyása torzításhoz vezetne, mivel a nagyobb államok esetében feltüntetett esetleges magasabb értékek a nagyobb lakosságszámmal is összefüggésben állhatnak.

Erre a hiányosságra maga a jelentés is utal: *„a különböző országok médiaszabadságának helyzete nem hasonlítható össze pusztán a rögzített riasztások száma alapján, és a riasztások száma nem értelmezhető az országok rangsorolásaként.”*¹¹⁰

Az incidensek besorolási gyakorlata egyes kategóriák esetében megkérdőjelezhető: a jelentés például minden, médiummal szemben induló peres eljárást jogi támadásnak minősít, függetlenül a bíróságok megállapításaitól, illetve az ügy kimenetelétől.

¹⁰⁷ [Mapping Media Freedom: Methodology.](#)

¹⁰⁸ [Mapping Media Freedom – Monitoring Report 2024. 7. o.](#)

¹⁰⁹ [Mapping Media Freedom: Incidents.](#)

¹¹⁰ [Mapping Media Freedom – Monitoring Report 2024. 30. o.](#)

Nem egyértelmű, hogy milyen módszertani szempontot követve választották ki, hogy mely országokat mutatják be önálló alfejezetekben. A jelentés ezzel összefüggésben csak annyit említ, hogy „ezeket az országokat közelmúltbeli, aggasztó fejlemények alapján választottuk ki, amelyek nem feltétlenül tükröződnek a rögzített riasztások számában”.¹¹¹

2.6. Safety of Journalists Platform

Europe Press Freedom Report

A Safety of Journalists Platform **2015 óta jeleníti meg honlapján** az Európa Tanács tagállamaiban, valamint Oroszországban és Fehéroroszországban **az újságírók jogait és a médiaszabadságot érintő visszaélésekre vonatkozó riasztásokat**, azok számszerű összesítéseit országokra, az azonosított esetek típusára, időpontjára és státuszára, valamint a bejelentő szervezetre is lebontva.¹¹² **Az adatok gyűjtését, rendszerezését és publikálását a résztvevő szervezetek végzik** saját eljárásaik és szakmai standardjaik szerint. A platformot létrehozó megállapodás keretében ezek a **szervezetek vállalták, hogy megbízható és tényeken alapuló információkat tesznek közzé**, valamint tartózkodnak a jogi értékelések és vélemények közlésétől. Bár **az Európa Tanács nem szerkeszti a szervezetek által megjelenített tartalmakat**, fenntartja a jogot, hogy a fenti feltételeknek nem megfelelő posztokat eltávolítsa. Mindebből tehát látható, hogy a **szakmai feladatok ellátása a partnerszervezetek felelősségi körébe tartozik**, miközben az Európa Tanács mindössze megjelenési felületet biztosít számukra, illetve felhasználja a kapott eredményeket.¹¹³ Az információk a szervezet weboldala mellett az éves jelentésekben olvashatók. A kiadvány különböző elnevezésekkel jelent meg 2019 óta, a **2025-ben publikált dokumentum a Europe Press Freedom Report címet viseli**.¹¹⁴

A riasztások súlyosságuk szerint lehetnek egyes és kettes szintűek. Az **előbbi kategória** a médiaszabadsággal szembeni **legsúlyosabb jogsértéseket** foglalja magában. Ide tartoznak az újságírókkal szembeni merényletek, fenyegetések, a média munkatársainak bebörtönzése vagy médiavállalkozások önkényes bezárása. Az **utóbbi kategória az egyéb, szintén súlyosnak tekintett visszaélést takar**, például a közszereplők részéről a média képviselői felé irányuló fenyegető vagy súlyosan sértő nyelvhazsnálatot, vagy a médiaszabadságot és az információhoz való hozzáférést indokolatlanul korlátozó jogszabályokat.¹¹⁵

2024 szeptemberében **új szemponttal bővült** a médiaszabadságot fenyegető problémák azonosítása: az addig egyedi eseteket feljegyző rendszert kiegészítették a **rendszerszintű riasztásokkal**, amelyek a strukturális problémákra hívják fel a figyelmet. E körben jelenleg az **ügyek két csoportját, a közszolgálati média helyzetével**, valamint

¹¹¹ [Mapping Media Freedom – Monitoring Report 2024. 30. o.](#)

¹¹² [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Alerts.](#)

¹¹³ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Memorandum of Understanding on the Setting-Up of an Internet-Based Freedom of Expression Platform to Promote the Protection of Journalism and Safety of Journalists. 2014. 12. 04. 3-4. o.](#)

¹¹⁴ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Reports.](#)

¹¹⁵ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Alerts.](#)

a **rágalmazás szabályozásával összefüggő eseteket tartják nyilván**. Az előbbi kategóriában nyolc országot neveznek meg; Magyarországot, Törökországot, Szlovákiát, Georgiát, Bosznia-Hercegovinát, Azerbajdzsánt, Oroszországot és Fehéroroszországot. Az utóbbi csoportban 11 állam, Olaszország, Görögország, az Egyesült Királyság, Azerbajdzsán, Oroszország, Fehéroroszország, Törökország, Szerbia, Lengyelország, Írország és Horvátország kapott helyet.¹¹⁶

Típusukat tekintve a következő visszaéléseket különböztetik meg: (1) az újságírók integritása és fizikai biztonsága elleni támadások; (2) az újságírók őrizetbe vétele vagy bebörtönzése; (3) az újságírók zaklatása és megfélemlítése; (4) büntetlenség jogsértések esetén; (5) egyéb, a médiaszabadságra dermesztő hatást gyakorló cselekmények.¹¹⁷

A riasztásokról **értesítik az érintett államokat**, amelyektől különböző preventív, védelmi vagy helyreállító jellegű intézkedéseket várnak. A **riasztások státusza – folyamatban lévő, megoldott** vagy az állami tétlenség esetén **aktív** – ez alapján kerül meghatározásra.¹¹⁸

A 2025. évi jelentéssel kapcsolatban **módszertani kritikaként fogalmazható meg, hogy nem teljesül maradéktalanul** a Safety of Journalists Platformot létrehozó együttműködési megállapodás 5. cikke, **miszerint a partnerszervezetek tartózkodnak a vélemények közzétételétől**.¹¹⁹ Az említett cikkel ellentétben a jelentésben már az olvasható, hogy az abban megjelenő véleményekért a szerzők felelnek, azok nem feltétlenül tükrözik az Európa Tanács hivatalos álláspontját.¹²⁰ Továbbá problematikus, hogy a **jelentés szerzőinek kiléte nem ismerhető meg**, csupán az összeállításban résztvevő partnerszervezetek felsorolását közlik.

A riportban döntően a partnerszervezetek részéről érkező riasztásokra, illetve az általuk készített jelentésekre hivatkoznak, azonban **az események többoldalú bemutatására alkalmas elsődleges források jellemzően nem kapnak helyet a dokumentumban**.

A Safety of Journalists Platformon közzétett, a médiaszabadság elleni visszaélésekről szóló **adatok jobb összehasonlíthatósága érdekében több lépés is megfontolandó**. Ezek egyike, hogy az Európa Tanács az alapvető követelményeknek nem megfelelő közzétételek eltávolításán túlmenően azt is ellenőrizné, hogy a riasztások azonosításának szempontrendszerében mennyiben volt egységes a különböző államok esetében. Megfontolandó emellett, hogy a riasztások számát lakosságarányosan is összevethetővé tegyék.

¹¹⁶ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Systemic Alerts.](#)

¹¹⁷ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Alerts.](#)

¹¹⁸ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Alerts.; Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Who we are.; Memorandum of Understanding on the Setting-Up of an Internet-Based Freedom of Expression Platform to Promote the Protection of Journalism and Safety of Journalists. 2014. 12. 04. 3-4. o.](#)

¹¹⁹ [Európa Tanács: Memorandum of Understanding on the Setting-Up of an Internet-Based Freedom of Expression Platform to Promote the Protection of Journalism and Safety of Journalists. 2014. 12. 04. 3. o.](#)

¹²⁰ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Éves jelentés 2025. 2. o.](#)

Media Capture Monitoring Report

A Media Capture Monitoring Report **négy fő területen értékeli az egyes államokat**: közzszolgálati média függetlensége; médiahatóság(ok) függetlensége; állami forrásokkal való visszaélések a médiában megjelenő tartalmak befolyásolása érdekében; médiapluralizmus és politikai befolyás a hírmédiában.

A **közmédia függetlensége** területen a közzszolgálati média szerkesztői és funkcionális függetlenségét elemzik, vizsgálva például a közmédia finanszírozásának keretrendszerét, a releváns hatóságok szerepét, valamint a közmédia vezetőinek kinevezésére és elbocsátására irányuló eljárásokat.

A második témakör **a médiahatóság autonómiáját és hatékonyságát tekinti át**. Ennek keretében értékeli például a szükséges pénzügyi, humán és technikai erőforrások és vizsgálati jogkörök rendelkezésre állását, illetve a más hatóságokkal vagy releváns szervekkel folytatott koordinációs és konzultációs folyamatokat.

A harmadik terület az **állami hirdetésekre szánt közpénzek elosztásának átláthatóságára és objektivitására fókuszál**, felmérve, hogy az ilyen forrásokat megkülönböztetésmentes kritériumok alapján ítélik-e oda, valamint, hogy az ezzel kapcsolatos információk a szélesebb nyilvánosság számára is milyen mértékben hozzáférhetők.

Végül a negyedik témakör **a médiatulajdon átláthatóságát, valamint a médiapiaci koncentráció médiapluralizmusra és szerkesztői függetlenségre gyakorolt hatását vizsgálja**. Ennek keretében többek között elemzik a vonatkozó nemzeti jogszabályokat, a hatóságok kapcsolódó gyakorlatát, valamint a politikai tényezők hatását a piaci dinamikára és a médiatulajdonra.¹²¹

A jelentések rövid **módszertani leírása** szerint a médiaszakemberekből álló „**nemzeti országcsapat**” (*national country team*) **tölt ki egy több mint 50 kérdésből álló kérdőívet**, amely az említett területeket fedi le. Mind a négy témakörben a kérdések két csoportja azonosítható: az EMFA implementálására összpontosító, valamint a végrehajtás hatékonyságát vizsgáló ellenőrző kérdések (*control questions*).

A jelentés összeállításához **szükséges adatokat a nemzeti országcsapat gyűjti össze**, ennek során elsősorban másodlagos forrásokra – például tudományos kutatásokra, NGO-k jelentéseire – támaszkodnak, amelyeket dokumentumelemzésekben és interjúkból származó elsődleges adatokkal egészítenek ki. Továbbá az Eurostat adatbázisát is felhasználják, amennyiben abban a releváns adatok rendelkezésre állnak.

¹²¹ [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report. Project overview and research design.](#)

Az MJRC felügyeli az összegyűjtött adatok, valamint az alkalmazott módszertan minőségét és konzisztenciáját.¹²²

Több észrevétel is megfogalmazható a jelentések módszertanával kapcsolatban. Ahogyan arra fent utaltunk, a szervezet szerint a szükséges adatok gyűjtését egy országcsapat végzi, azonban **a Magyarországot vizsgáló kiadvány 2025-ben** – akárcsak egy évvel korábban – **mindössze egyetlen szerzőt jelöl meg** (szemben például Finnországgal, ahol három személyt is megneveznek).¹²³ Ennek következtében nem egyértelmű az említett csapat és a szerző egymáshoz viszonyított szerepe a jelentés elkészítésében. **Kérdéses, hogy a szerző egyedüli tagja-e a hazánkat vizsgáló országcsapatnak, vagy abban további személyek is részt vesznek.** Ezen információk hiányában ugyancsak **bizonytalan, hogy az értékelést végzők körét plurális módon állították-e össze.**

A jelentés forrásfelhasználásával kapcsolatban felvethető, hogy **nagyrészt olyan lapok és szervezetek értékeléseire hivatkozik, amelyek egyoldalúan mutatják be a magyarországi médiaviszonyokat.** Emellett megjegyezhető, hogy a riport megállapításait több alkalommal is egyéb médiaszabadság-jelentésekre hivatkozva kívánja alátámasztani elsődleges források megjelölése helyett.¹²⁴

Végezetül elmondható, hogy a **2025-ös kiadvány jelentős részben szövegszerűen megismétli az egy évvel korábbi dokumentumot.**

3. Magyarország pontozása és helyezései a vizsgált jelentésekben

Az itt bemutatott médiaszabadság-jelentések közül a **Freedom in the World**, a **Freedom on the Net**, a **World Press Freedom Index**, a **Médiapluralizmus Monitor**, a **Global Expression Report**, a **Mapping Media Freedom – Monitoring Report**, valamint a **Europe Press Freedom Report** állapít meg számszerű értékelést vagy helyezést Magyarországra vonatkozóan.

3.1. Freedom House

A **Freedom in the World** országjelentés szerint Magyarország **pontszáma változatlan maradt** mind a teljes értékelésben (65 pont), mind pedig **a média függetlenségét vizsgáló**, a jelen elemzés szempontjából releváns **indikátor esetében (2 pont)**. Ez utóbbi eredmény a jelenlegi módszertan alkalmazásának kezdetétől, azaz 2018 óta minden évben azonos, és az idei évben is elmarad a visegrádi államok eredményeitől.¹²⁵

A **Freedom on the Net** jelentés szintén **a 2024-ben megállapított értékkel azonos, 69 pontot rögzített Magyarország** esetében, így hazánk továbbra is a „részben szabad” besorolást kapta a kiadványt jegyző szervezet részéről.

¹²² [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report. Methodology.](#)

¹²³ [Media and Journalism Research Center: Media Capture Monitoring Report. Country Reports.](#)

¹²⁴ Lásd például: [Media Capture Monitoring Report 2025 – Hungary. IPI, MJRC. 8-9. és 12. o.](#)

¹²⁵ [Freedom House: Freedom in the World 2025 – Hungary;](#) [Freedom House: Freedom Map. Freedom in the World.](#)

Ugyanakkor **változás volt megfigyelhető egyes indikátorok részpontszámában.** A **tartalomkorlátozás területén egy pontos csökkenés** következett be, amit a szervezet az LMBTQ+ események megtiltásáról szóló alkotmánymódosításnak az online térben való szervezkedésre gyakorolt hatásaival indokolt. Az összpontszám azért nem tért el a 2024-es adattól, mivel **egy ponttal nőtt a felhasználók jogainak megsértésével foglalkozó terület értékelése,** miután a jelentés szerint a vizsgált időszakban csökkent az online médiumokkal szembeni, jelentett kibertámadások száma.¹²⁶

A 2025-ben kiadott jelentés a Magyarországgal **határos országok közül csupán Ukrajnát és Szerbiát vizsgálta.** Déli szomszédunk korábban kedvezőbb pontozást kapott, ezúttal azonban hazánk mögé sorolták. Ukrajna pontszáma továbbra is számottevően alacsonyabb.¹²⁷

3.2. Riporterek Határok Nélkül

A **World Press Freedom Index** idei értékelésében **Magyarország pontszáma és helyezése is minimálisan romlott az előző évhez képest,** miután az országot az akkor elért 67. pozíció után a 68. helyre sorolták, pontszáma pedig 62,98-ról 62,82-re csökkent.¹²⁸ Ez alapján a szomszédos országok közül csupán a 96. helyre sorolt Szerbiát előzi meg hazánk, az európai uniós tagállamok körében pedig Bulgáriát, Ciprust és Görögországot.¹²⁹

3.3. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központ

A **Médiapluralizmus Monitor** aktuális, a 2024-es évre vonatkozó jelentése Magyarország esetében 74,25 százalékos, kerekítve **74 százalékos kockázati értéket állapított meg,** amely egy százalékponttal kedvezőtlenebb a megelőző évhez képest és megegyezik a két évvel korábban megítélt eredménnyel. Ennek nyomán **hazánkat az Európai Unió tagállamai között egyedülként a magas kockázati kategóriába és ezzel az utolsó helyre sorolták.**

Az **alapvető védelem területén az értékelés számottevően,** 10 százalékponttal (57-ről 66 százalékra) **romlott, ami már közepes-magas kockázati szintnek felel meg. Szintén kedvezőtlenebb lett a jelentésben a piaci pluralizmus megítélése:** a 2023-ra vonatkozó 83 százalékos érték 86 százalékra módosult, ami az új kategóriarendszerben nagyon magas kockázatnak minősül. Ismételten **80 százalékos, azaz magas kockázati értéket** állapított meg a Médiapluralizmus Monitor a **politikai függetlenség területén.** Ugyanakkor 5 százalékos **javulás történt a társadalmi inkluzivitás** kapcsán, amelynek 65 százalékos eredménye a közepes-magas kategóriába tartozik. Mindezek alapján Magyarország a **társadalmi inkluzivitás kivételével a legmagasabb kockázati**

¹²⁶ [Freedom House: Freedom on the Net 2025 – Hungary.](#)

¹²⁷ [Freedom House: Freedom Map. Freedom on the Net.](#)

¹²⁸ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Hungary.](#)

¹²⁹ [Riporterek Határok Nélkül: World Press Freedom Index.](#)

minősítést kapta az Európai Unióban (a piaci pluralizmus területén Romániával azonos eredménnyel).¹³⁰

3.4. Article 19

Az Article 19 által kiadott **Global Expression Report** 2024-es évet értékelő **rangsorában Magyarország a 88. helyezést foglalja el 50 ponttal. Ez visszaesést jelent** a korábbi évben elért 83. pozícióhoz és 52 pontos eredményhez képest. Ezzel az országot az Európai Unió tagállamai között egyedülként a „korlátozott” kifejezési kategóriába sorolták.

Az Európa és Közép-Ázsia 46 országát vizsgáló regionális jelentés önálló rangsorában **Magyarország a 39. helyezést érte el.** A térségben csak olyan „erősen korlátozott”, valamint „válságos” kategóriába sorolt államok, mint például Ukrajna, Kirgizisztán, Törökország és Oroszország kaptak kedvezőtlenebb értékelést.¹³¹

A kizárólag médiaszabadságot elemző indikátorok tekintetében Magyarország szintén kedvezőtlen pozíciókat kapott: a kormányzati cenzúra mutatójában 90., újságírók zaklatása tekintetében 87. valamint az öncenzúra mértékében 110. helyezést.¹³²

3.5. European Centre for Press and Media Freedom

Az European Centre for Press and Media Freedom **Mapping Media Freedom – Monitoring Report** című, 2025 februárjában közzétett, 2024-re vonatkozó jelentése **Magyarország kapcsán 68 incidenst azonosított**, amely 19 incidenssel több, mint amit 2023 tekintetében rögzített a jelentés.¹³³ A 2024-es esetek összesen 150 személyt vagy entitást érintettek. Az esetek közel felét (45,6 százalék) a cenzúrához és a média munkájába való beavatkozáshoz kötötték, a dokumentum szerint pedig az incidensek közel egynegyedéért (23,5 százalék) kormányzati és állami tisztviselők felelősek.¹³⁴ A fenti összesített eredmény **a visegrádi országokat figyelembe véve a legkedvezőtlenebb mutató.**¹³⁵

3.6. Safety of Journalists Platform

A Safety of Journalists Platform adatbázisa – **jelen elemzés lezárásáig – Magyarországra vonatkozóan összesen 36 aktív riasztást tartalmaz**, amely **a visegrádi országok körében a második legmagasabb** értéket jelenti Lengyelország után. A platform az aktív riasztások mellett a megoldott eseteket is számon tartja. Ebben az összevetésben hazánk az utolsó helyet foglalja el, mivel a nyilvántartás egyetlen ilyen ügyet sem tartalmaz.¹³⁶

¹³⁰ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Media Pluralism Monitor 2025. Interactive data.](#)

¹³¹ [Article 19: Global Expression Report 2025. Europe and Central Asia.](#)

¹³² [Article 19: Global Expression Report 2025. Media Freedom worldwide](#)

¹³³ [Mapping Media Freedom – Monitoring Report: 2023. 5. o.](#)

¹³⁴ [Mapping Media Freedom – Monitoring Report 2024. 34-35. o.](#)

¹³⁵ [Mapping Media Freedom: Incidents.](#)

¹³⁶ [Európa Tanács. Safety of Journalists Platform: Alerts.](#)

4. Magyarországról szóló tárgyi tévedések és szubjektív véleménynyilvánítások

A vizsgált **jelentések visszatérő eleme volt az NMHH, illetve a Médiatanács függetlenségének megkérdőjelezése**. A Liberties kiadványai szerint „*bár az NMHH formálisan független szervként működik, a kormány befolyása jelentős*”.¹³⁷ Hasonlóan fogalmaz az aktuális Médiapluralizmus Monitor is, amely a Médiatanács függetlenségét többek között **a tagok megválasztására vonatkozó szabályokat kritizálva** vonja kétségbe.¹³⁸ A fentiekkel egybevágó kijelentések olvashatók továbbá a Media Capture Monitoring Report 2025-ös kiadásában, valamint a Riporterek Határok Nélkül országadatlapján is.¹³⁹

A jelentésekben foglaltakkal ellentétben az Mttv. alapján **az NMHH önálló szabályozó szerv, amely kizárólag a törvényeknek van alárendelve, feladatát és hatáskörét önállóan, a jogszabályoknak megfelelően gyakorolja**.¹⁴⁰

Hasonló garanciális szabályokat rögzít az Mttv. a **Médiatanács** kapcsán, amely a **Hatóság önálló hatáskörű, az Országgyűlés felügyelete alatt álló szerve, tagjai csak a törvényeknek vannak alárendelve és tevékenységük körében nem utasíthatók**. A Médiatanács tagjainak, illetve elnökének **megválasztását szigorú eljárásjogi és összeférhetetlenségi szabályok biztosítják**.¹⁴¹ Ezen túlmenően a jogszabály kimondja, hogy az NMHH elnökét nem lehet utasítani feladatkörének ellátásával, hatáskörének gyakorlásával kapcsolatos eljárása és döntése vonatkozásában, hatósági ügyek tekintetében pedig egyedi döntésre utasítást nem adhat.¹⁴²

Annak ellenére, hogy a kétharmados parlamenti felhatalmazás nagyobb döntési szabadságot nyújt, ebből még nem következik, hogy bármely, a kormánytól független szerv a végrehajtó hatalom irányítása alatt állna. Ennek kapcsán megjegyzendő továbbá, hogy **az Európai Unió több tagállamában is olyan megválasztásra, illetve kinevezésre vonatkozó szabályokat alkalmaznak** a magyar Médiatanácshoz hasonló szervek esetében, **amelyek nem követelnek meg minősített többséget a törvényhozásban**. Utalhatunk például Írországra, ahol a területért felelős miniszter, vagyis a végrehajtó hatalom tagja nevezheti ki a Coimisiún na Meán nevű testület tagjait.¹⁴³

Több kiadvány is az általuk kormánypártiként azonosított médiumok domináns piaci helyzetéről beszámolva **kritizálta a médiapluralizmus hazai helyzetét**. A Freedom in the World 2025-ös kiadása szerint „*bár léteznek magánkézben lévő, az ellenzékhez közelálló*

¹³⁷ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 441. o.](#); [Media Freedom Report 2025. 37. o.](#)

¹³⁸ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 16. o.](#)

¹³⁹ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Hungary.](#); [Media Capture Monitoring Report 2025 – Hungary. IPI, MJRC. 9. o.](#)

¹⁴⁰ Mttv. 109. §

¹⁴¹ Mttv. 123-127. §

¹⁴² Mttv. 123. §., 111. §. (6) bekezdés.

¹⁴³ [Broadcasting Act 2009. 11. cikk.](#)

médiumok, az országos, regionális és helyi médiát a kormánypárti médiumok uralják".¹⁴⁴ Hasonló kritika olvasható a Riporterek Határok Nélkül aktuális adatlapján, valamint a Liberties által kiadott Media Freedom Report jelentés 2025-ös kiadásában is.¹⁴⁵

A jelentések állításaival szemben **elmondható, hogy a hazai médiapiac sokszínű, a legjelentősebb piaci szereplők között eltérő álláspontokat megjelenítő médiumok vannak jelen.** Ahogyan az az NMHH 2025-ös Médiapiaci Jelentéséből is kiolvasható, a televíziós piacon a jellemzően kormánykritikusnak tartott RTL hírműsorai továbbra is a legnépszerűbbek közé sorolandók.¹⁴⁶ A tájékozódás szempontjából kiemelt jelentőségű internetes szektor kapcsán pedig megállapítható, hogy a **leglátogatottabb online sajtótermék között több, a kormányzattal szemben kritikusnak tekintett sajtótermék is megtalálható volt.**¹⁴⁷ Az NMHH felmérésének résztvevői az öt leggyakoribb online hírforrás között a legnagyobb arányban a Facebookot (a válaszadók 50 százaléka), a YouTube-ot (32 százalék), az index.hu-t (23 százalék), a telex.hu-t (21 százalék), valamint a 24.hu-t (19 százalék) említették.¹⁴⁸ A fentiek tekintetében megemlíthető, hogy a YouTube-on megtalálható közéleti jellegű felületek között szintén számos olyan nagy látogatottságú csatorna azonosítható, amelyek egymástól eltérő álláspontot jelenítenek meg. E körben a 2025-ös Médiapiaci Jelentés szerint a legnépszerűbb tartalomgyártók a telex.hu, a Partizán és a 24.hu csatornái.¹⁴⁹

A Liberties Media Freedom Report kiadványa megismétli a Rule of Law Report Magyarországról szóló országjelentésének azon állítását, miszerint „**a magyar médiaszabályozás nem korlátozza a médiavállalatok tulajdonlását, így nagy médiakonglomerátumok jönnek létre.**”¹⁵⁰

A fenti állításokkal ellentétben az Mttv. **alapelveként rögzíti a tulajdoni monopólium kialakulásának, valamint a piaci verseny indokolatlan korlátozásának megakadályozását.** Emellett a törvény **kifejezett rendelkezéseket is tartalmaz a piaci koncentráció megelőzése érdekében:** a meghatározott éves átlagos közönségaránnyal rendelkező – nem tematikus kereskedelmi – lineáris audiovizuális, illetve lineáris rádiós médiaszolgáltatók vonatkozásában a törvény megtiltja, hogy a tulajdonos, továbbá a médiaszolgáltató bármely tulajdonosában befolyásoló részesedéssel rendelkező személy vagy vállalkozás új médiaszolgáltatást indítson vagy médiaszolgáltatást végző vállalkozásban részesedést szerezzen. A jogszabály alapján a Médiatanács köteles megtagadni a szakhatósági hozzájárulás megadását olyan esetben, amikor a fent leírt korlátozás által érintett szolgáltató médiaszolgáltatást végző vállalkozásban kíván részesedést szerezni. Az Mttv. emellett a médiapiac sokszínűségének növelésére irányuló

¹⁴⁴ [Freedom House: Freedom in the World 2025 – Hungary. D1 kérdés.](#)

¹⁴⁵ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Hungary;](#) [Liberties: Media Freedom Report 2025. 14. o.](#)

¹⁴⁶ [NMHH: Médiapiaci Jelentés 2025. 178. o.](#)

¹⁴⁷ [NMHH: Médiapiaci Jelentés 2025. 100-101. o.](#)

¹⁴⁸ [NMHH: Médiapiaci Jelentés 2025. 181. o.](#)

¹⁴⁹ [NMHH: Médiapiaci Jelentés 2025. 184. o.](#)

¹⁵⁰ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 442. o.;](#) [Media Freedom Report 2025. 14. o.](#)

többletkötelezettségeket (például a műsorstruktúra módosítása, a magyar, illetve a független műsorkészítők által előállított műsorszámok arányának növelése) is megállapít az érintett tulajdonosok számára.¹⁵¹

Több jelentés is vizsgálja a Médiatanács szakhatósági eljárásban betöltött szerepét a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) által folytatott összefonódás-vizsgálatokban. Ennek kapcsán a Médiapluralizmus Monitor aktuális kiadása rögzíti, hogy a **„Médiatanács véleménye kötelező a Gazdasági Versenyhivatalra nézve”**.¹⁵² Ezzel megegyező következtetésre jutnak a Liberties aktuális Media Freedom Report és Rule of Law Report kiadványai is.¹⁵³

Pontatlannak tekinthetők a jelentések fenti megállapításai, mivel a Médiahatóság állásfoglalása ugyan valóban köti a GVH-t, mindez nem zárja ki, hogy *„az olyan összefonódást tiltson meg, amelyhez a Médiatanács szakhatósági hozzájárulást adott, függetlenül a Médiatanács által esetlegesen előírt feltételtől, vagy a Médiatanács által meg nem határozott [...] feltételt vagy vállalás teljesítésére vonatkozó kötelezettséget írjon elő.”*¹⁵⁴ Mindebből következik, hogy **a GVH a médiatartalom-szolgáltatás releváns piacán a Médiatanács hozzájárulása nélkül nem engedélyezheti az összefonódást, ugyanakkor a hozzájárulás megléte esetén is megakadályozhatja azt.**

Mind a **Rule of Law Report**, mind a **Media Freedom Report** említést tesz a **Büntető Törvénykönyv 2024-es módosításáról**: *„egy új törvénytervezetet terjesztettek elő, amely büntethetővé tenné a gyűlöletkeltő kommenteket.”* A kiadványok bírálják az új tényállást, azt állítva, hogy az *„alááshatja a véleménynyilvánítás szabadságát, mivel nagyon széles körű alkalmazást tesz lehetővé.”*¹⁵⁵

A Liberties jelentéseinek megfogalmazása megtévesztő, mivel az említett törvénymódosítás az internetes agresszió tényállása keretében **nem a gyűlöletkeltő kommenteket kriminalizálja, hanem olyan kifejezést, ábrázolást, vagy kép- és hangfelvétel közzétételét** vagy használatát, amely **beazonosítható személlyel vagy személyekkel szemben erőszakos halált okozó, vagy különös kegyetlenséggel elkövetett, büntetendő cselekményre irányuló szándékot vagy kívánságot fejez ki.** A törvény a média munkatársai számára fontos kivételt rögzít, mivel nem büntethető annak a cselekménye, aki a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából tesz közzé vagy használ ilyen tartalmakat, amennyiben a cselekmény félelemkeltésre nem alkalmas.¹⁵⁶

A Liberties idei évben közzétett jelentései szerint „új, médiajellegű platformok és szereplők jelennek meg, amelyek nem tartoznak a meglévő médiaszabályozás hatálya alá”. Példaként említik ezzel összefüggésben a **Szent Korona Rádiót**, megállapítva, hogy *„bár*

¹⁵¹ Mttv. 4. és 67-68. §

¹⁵² [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 20. és 42. o.](#)

¹⁵³ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 442. o.](#); [Media Freedom Report 2025. 14. o.](#)

¹⁵⁴ Mttv. 171. §

¹⁵⁵ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 447. o.](#); [Media Freedom Report 2025. 41. o.](#)

¹⁵⁶ Btk. 332/A.

*hivatalos médiaweboldalakra hasonlít, az NMHH nem sorolja a sajtótermékek közé, ami azt jelenti, hogy alapítóinak és tulajdonosainak adatai nem hozzáférhetők”. A kiadványok az NMHH által vezetett, nyomtatott és online sajtótermékeket megjelenítő nyilvántartásra utalva kifogásolják, hogy a felület nem szerepel abban, mivel emiatt „tartalmával szemben nem indítható sajtó-helyreigazítási per vagy az erkölcsi jogok megsértése miatti eljárás, így a törvény hatályán kívül esik, és nincs szabályozás, amely korlátozná tevékenységét. Az NMHH-t bírálva rögzítik, hogy az „**eddig nem tett semmilyen lépést a blog szabályozására**”.¹⁵⁷*

A hazai médiaszabályozás fogalmi rendszerében **sajtóterméknek minősül „a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalmaknak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül”.** Ezzel összefüggésben az elmúlt években egységes joggyakorlatot alakítottak ki a magyar bíróságok: mind az **Alkotmánybíróság**, mind a **Kúria megállapította**, hogy **„a blog elsősorban magánkommunikációs csatornának minősül”, amely csak kivételesen kerülhet a sajtóra vonatkozó szabályok hatálya alá**, ha a sajtótermék fogalmának törvényi feltételei *„maradéktalanul és kétségtelenül”* teljesülnek.¹⁵⁸

A Media Freedom Report 2025-ös kiadása megállapítja, hogy **„Magyarországon nincsenek jelentős szabályozási korlátozások vagy biztosítékok az online média-ökoszisztémára vonatkozóan”.**¹⁵⁹

Ahogyan a blogok szabályozásának kérdése kapcsán jeleztük, az Mttv. és az Smtv. értelmében **az internetes újságok és hírportálok is sajtóterméknek minősülnek a törvényi feltételek teljesülése esetén**, ennek megfelelően pedig **a sajtótermékekre vonatkozó előírások ezen lapokra is alkalmazandók.**¹⁶⁰ Emellett az internetes sajtótermékek esetében önálló bírságtételt is meghatároz az Mttv.¹⁶¹ **A médiatartalmak szabályozása az online szegmens médiaszolgáltatóira is kiterjed.** Ezt szemléltető közelmúltbeli példa a Partizán nevű YouTube csatorna Médiatanács általi szankcionálása 2025 novemberében, miután a felületen megjelent egyik tartalom megsértette a közösséggel szembeni kirekesztésre alkalmas médiatartalom közzétételét tiltó törvényi rendelkezést. Mindezek alapján nem helytálló a jelentés fent idézett megállapítása.¹⁶²

¹⁵⁷ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 443. o.](#); [Media Freedom Report 2025. 21. o.](#)

¹⁵⁸ Smtv. 1. § 6. pontja; Mttv. 203. § 60. pontja.; [165/2011. \(XII. 20.\) AB határozat](#); BH2020. 148. ([Kúria Pfv. IV. 21.876/2018.](#))

¹⁵⁹ [Liberties: Media Freedom Report 2025. 41. o.](#)

¹⁶⁰ Smtv. 1. § 6. pontja; Mttv. 203. § 60. pontja.

¹⁶¹ Mttv. 187. § (4) bekezdés f) pontja.

¹⁶² [NMHH: Közösséggel szembeni kirekesztés miatt bírságolt a Médiatanács. 2025. 11. 06.](#)

A Rule of Law Report 2025-ös jelentése szerint „**bár a médiatörvény egy társszabályozási rendszert hoz létre** annak érdekében, hogy bevonja az újságírói szervezeteket a médiával kapcsolatos döntéshozatalba, **ezeknek a szervezeteknek nem jutott érdemi szerep.**” Emellett a dokumentum megállapítja, hogy „az önszabályozó testületek a magyar médiában továbbra is gyengék, és nem rendelkeznek érdemi befolyással, miközben a legtöbb újságíró-szövetség az év nagy részében tétlen marad.”¹⁶³

A társszabályozás vizsgálata során mindenekelőtt érdemes megemlíteni, hogy **az Európai Unió AVMS irányelve is rögzíti, hogy a tagállamoknak ösztönözniük kell a társszabályozás alkalmazását.**¹⁶⁴ Ezzel összhangban az Mttv. is megteremtette a társszabályozás rendszerét, amelynek keretei között az önszabályozó szervezetek és a Médiatanács olyan, együttműködési megállapodás tartalmú közigazgatási szerződést kötnek egymással, amely alapvetően magánjogi jellegű, ugyanakkor közjogi elemeket tartalmaz. A szabályozás lehetőséget ad arra, hogy **a hatóság a társszabályozó szervet felhatalmazza arra, hogy bizonyos, törvényben meghatározott hatósági hatáskörök tekintetében** – nem hatósági, közhatalmi jogkörben – **a Médiatanács helyett önigazgatási rendben eljárjon tagjaival** és mindazokkal **szemben**, akik önként vállalják az adott társszabályozási eljárás követését.¹⁶⁵

A jogszabály alapján **a hatóság az alábbi ügytípusok ellátására hatalmazhatja fel az önszabályozó szervezeteket:** az Smtv. kötelezettséget megállapító, meghatározott szabályainak felügyelete a nyomtatott és internetes sajtótermékek, valamint lekérhető médiaszolgáltatások tekintetében; az Mttv.-ben a médiaszolgáltatások tartalmára vonatkozó szabályok felügyelete a lekérhető médiaszolgáltatások tekintetében; valamint az alkoholtartalmú italok kereskedelmi közleményei megfelelőségének előmozdítása, érvényesítése és felügyelete a lekérhető médiaszolgáltatások tekintetében.¹⁶⁶

A rendszer hatékonyságára rámutat, hogy már a **2011-es bevezetését követően négy szervezet írt alá közigazgatási szerződést.**¹⁶⁷ Közülük példaként kiemelhető a Hatóság és a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete (MTE) közötti, amely alapján a szervezet jogosult eljárni – a szerződés mellékletét képező magatartási kódex hatálya alá tartozó – médiatartalom-szolgáltatókkal szemben többek között az emberi méltóság, az információs önrendelkezési jog, a kiskorúak, az alkotmányos rend és emberi jogok védelme, valamint a közösségekkel szembeni gyűlöletkeltés és kirekesztés tilalma tárgyában a Médiatanács hatósági jogalkalmazását megelőző önigazgatási feladatokat

¹⁶³ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 441-442. o.](#)

¹⁶⁴ [AVMS irányelv 4a. cikk.; Az irányelv 2018-as módosítását megelőzően a 4. cikk \(7\) bekezdése tartalmazta az erre vonatkozó rendelkezést.](#)

¹⁶⁵ Lapsánszky András: *Társszabályozás és önigazgatás a médiaigazgatásban.* in: Koltay András szerk.: *Magyar és európai médiajog.* Complex Kiadó. Budapest. 2019. 986. o.; Mttv. 192. §

¹⁶⁶ Lapsánszky András: *Társszabályozás és önigazgatás a médiaigazgatásban.* in: Koltay András szerk.: *Magyar és európai médiajog.* Complex Kiadó. Budapest. 2019. 989. o.; Mttv. 192. § (2) bekezdés

¹⁶⁷ [NMHH: A Médiatanács médiaszakmai szervezetekkel összegezte a társszabályozás tapasztalatait. 2012. 07. 06.](#)

ellátva.¹⁶⁸ A Hatóság évente támogatást nyújt a szervezetek szakmai működéséhez, ágazati szintű kutatások és egyes piaci szegmenseket érintő monitoringvizsgálatok lefolytatására.¹⁶⁹ Elmondható, hogy **a szakmai szervezetek aktív munkájukkal hozzájárulnak a Médiatanács hatékony feladatellátásához.**

A Médiapluralizmus Monitor 2025-ben közzétett éves jelentése **az Online Platform Vitarendező Tanács kapcsán úgy fogalmaz, hogy az „nem független szerv, ahogy azt a digitális szolgáltatásokról szóló törvény (21. §) előírja, hanem a médiahatóság (az NMHH) által közvetlenül működtetett intézmény”.**¹⁷⁰

A Médiapluralizmus Monitor megtévesztő módon mutatja be a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet (DSA) által támasztott követelményeket. Annak rendelkezései szerint a peren kívüli vitarendezési testületnek a digitális szolgáltatóktól és azok felhasználóitól kell függetlennek lennie, nem pedig a tanúsító digitális szolgáltatási koordinátortól, vagyis Magyarország esetében az NMHH-tól.¹⁷¹ Példaként említhető az **osztrák** digitális szolgáltatási koordinátor, a *die Kommunikationsbehörde Austria (KommAustria)* által akkreditált **vitarendezési testület, az RTR-GmbH, Fachbereich Medien.**¹⁷² Ez az intézmény magát a **KommAustria ügyviteli szerveként jellemzi, amely a hatóság feladatellátását támogatja.**¹⁷³ Az 2025. évi, Ausztriát vizsgáló országjelentés mindezt nem kifogásolja.¹⁷⁴

Fontos továbbá megemlíteni, hogy az **Online Platform Vitarendező Tanácsot létrehozó,** a peren kívüli vitarendezési testületekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2024. (III. 21.) NMHH **rendelet világos szakmai és összeférhetetlenségi szabályokat határoz meg** a vitarendezési testületek tagjaival szemben, amelyek megfelelnek a DSA elvárásainak.¹⁷⁵

A Médiapluralizmus Monitor az általános forgalmi adóról szóló 2007 évi CXXVII. törvény (a továbbiakban **Áfa tv.**) 2024-től hatályos **módosítását is kritizálja, amely alapján a** hetente legalább négyszer megjelenő **napilapok áfakulcsa nulla százalékra csökkent.** A kiadvány szerint mindez **„aránytalanul előnyös a kormánypárti médiumoknak”.** A jelentés ugyanakkor azt is megjegyezte, hogy az intézkedésre javaslatot tevő Magyar Lapkiadók

¹⁶⁸ [Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa és a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete között 2011. június 29-én létrejött közgazgatási szerződés médiaigazgatási feladat ellátására. 1. számú melléklet. 3-5. o.](#)

¹⁶⁹ [NMHH: Országgyűlési beszámoló a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2022. évi tevékenységéről. 119. o.](#)

¹⁷⁰ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 12. és 40. o.](#)

¹⁷¹ [DSA \(59\) preambulumbekzdés és 21. cikk](#)

¹⁷² [Európai Bizottság: Out-of-court dispute settlement bodies under the Digital Services Act \(DSA\)](#)

¹⁷³ [Die RTR Medien](#)

¹⁷⁴ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Ausztriáról szóló jelentése 2024-ről. 12. o.](#)

¹⁷⁵ 4/2024. (III. 21.) NMHH rendelet 2. §

Egyesülete sikeresen érvényesítette az általa képviselt médiavállalatok érdekeit, hozzátéve, hogy „a független médiumok képviselői nem panaszkodtak erre a rendszerre”.¹⁷⁶

A nulla százalékos áfakulcs bevezetésére az az Európai Unió Tanácsa által 2022. április 5-én közzétett, 2022/542. irányelv biztosít lehetőséget, amely a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvet módosította. Ez **alapján a tagállamok meghatározott termékértékesítésre és szolgáltatásnyújtásra** – így a folyóiratokra is – **kedvezményes hozzáadottérték-adó mértéket állapíthatnak meg**.¹⁷⁷

Az Áfa tv. módosítása minden olyan napilap számára kedvezményt biztosít, amely legalább hetente négy alkalommal jelenik meg.¹⁷⁸ Miként arra a jelentés is rámutat, a jogszabályváltoztatást **a Magyar Lapkiadók Egyesülete kezdeményezte**, a jogszabály indokolása szerint a „**csökkentett ÁFA kulcs célja**, hogy támogassa mindenki számára a sokszínű információhoz való hozzáférést, a kultúrafogyasztást, a széleskörű tömegtájékoztatást és **ösztönözze a médiapluralizmust**”, továbbá „az írott sajtó a sokszínű tájékoztatás alapja, az olvasóknak még mindig egy jelentős része a nyomtatott lapokból jut fontos napi információhoz, így **az újság továbbra is a demokratikus közélet elengedhetetlen eleme**”.¹⁷⁹ **A Médiapluralizmus Monitor nem veszi figyelembe a jogszabálymódosítás célját**, az információhoz való hozzáférés és a médiapluralizmus javítását, **a közpolitikai intézkedést pedig az érintett médiumok feltételezett politikai elfogultsága alapján ítéli meg**. Hasonló szabályozással találkozhatunk még például az Egyesült Királyságban és Írországban is.¹⁸⁰

A 2024-es évet vizsgáló **Médiapluralizmus Monitor jelentés magas kockázati értékkel rendelkező indikátorként azonosítja a médiaműveltséget**, beszámolva a médiatudatosság állami oktatásával kapcsolatos, általa azonosított problémákról, miközben a területet érintő magyarországi kezdeményezések kapcsán csupán különböző magánszervezetek kezdeményezéseit említi.¹⁸¹

Az országjelentés figyelmen kívül hagyja az NMHH azon programjait, amelyek a médiaműveltség támogatásának stratégiai célját szolgálják. Ide sorolható például a Bűvösvölgy médiaértés-oktató program, amely kapcsán a 2022-ben közzétett

¹⁷⁶ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 15. és 29. o.](#)

¹⁷⁷ [A Tanács \(EU\) 2022/542 irányelve \(2022. április 5.\) a 2006/112/EK és az \(EU\) 2020/285 irányelvnek a hozzáadottértékadó-mértékek tekintetében történő módosításáról](#)

¹⁷⁸ 3/B. számú melléklet az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényhez.

¹⁷⁹ [Indokolások Tára. 84. szám. 970. o.](#)

¹⁸⁰ [Value Added Tax Act 1994, Schedule 8; Irish Tax and Customs: Tax and Duty Manual – Printing and Printed Material; Printed matter and photography.](#)

¹⁸¹ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 38-39. o.](#)

Médiapluralizmus Monitor még azt írta, hogy az Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportja (ERGA) „az EU-n belüli jó példák közé sorolja”.¹⁸²

Megemlíthető továbbá a 2025 nyarán indult **Online Hősök weboldal**, amely az internetezés különböző aspektusai – például szűrőszoftverek vagy mesterséges intelligencia – tekintetében nyújt tanácsokat családok számára.¹⁸³ A 2024-ben tovább folytatódott az országjáró tájékoztató kampánnyal egybekötött **„Mobil a családom?” kezdeményezés**, amely a mobil eszközök online világa és a családi élet közötti egyensúly megteremtésében kíván segítséget nyújtani.¹⁸⁴ További információs forrásként szolgálnak az **onlineplatformok.hu** és a **gyerekaneten.hu** oldalak: az előbbi az online platformok tudatos és biztonságos használatához kínál ismereteket, az utóbbi pedig kifejezetten a szülőket segíti gyermekeik online biztonságának megteremtésével összefüggésben.¹⁸⁵

A vizsgált jelentésekben a fentiekben felsorolt tárgyi tévedéseken kívül, **számos szubjektív megállapítás található**. Példaként említhető, amikor a Liberties által kiadott Rule of Law Report az NMHH költségvetését is összefüggésbe hozza a Hatóság függetlenségével kapcsolatos állításaival, azt állítva, hogy „ezek az összegek elméletileg alkalmasak a magas színvonalú szakmai munka garantálására, azonban a **Hatóság és a Médiatanács esetében a lojalitás árát jelentik, amit tétlenségük is bizonyít**.”¹⁸⁶

A szervezet megalapozatlan, politikai jellegű véleményt fogalmaz meg az NMHH törvényben rögzített költségvetésével kapcsolatban, anélkül, hogy a kifogásolt, „tétlenségnek” nevezett magatartást tényszerűen meghatározná, illetve kifejtene.

Szubjektív megállapításnak tekinthető továbbá, hogy a Médiapluralizmus Monitor szerint „a Médiatanács elősegítette a politikailag preferált szereplők terjeszkedését közösségi és helyi rádiós piacon”.¹⁸⁷

A frekvenciapályázatok kapcsán érdemes megemlíteni, hogy az **Mttv.** Második Részének III. fejezete egyértelműen **meghatározza a lineáris médiaszolgáltatásra vonatkozó pályáztatás szabályait**. Ennek nyomán a pályázati felhívásoknak egyértelműen **rögzíteniük kell** „az **értékelési elveket** és az értékeléskor figyelembe veendő **szempontokat**, a pályázati **ajánlatok értékelésének kategóriáit**, az egyes **értékelési kategóriákhoz rendelt számszerűen meghatározott értékelési keretet**, továbbá az **értékelés szabályait**, amelyek alapján a Médiatanács dönt a pályázat nyerteséről”.¹⁸⁸ A

¹⁸² [Bűvösvölgy.hu](#); [Európai Egyetemi Intézet Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2021-ről. 26.o.](#)

¹⁸³ [NMHH: Online Hősök](#).

¹⁸⁴ [NMHH: Mobil a családom?](#)

¹⁸⁵ [NMHH: Digipedia](#); [NMHH: Mobil a családom?](#); [NMHH: Onlineplatformok.hu](#); [NMHH: Gyerekaneten.hu](#)

¹⁸⁶ [Liberties: Rule of Law Report 2025. 441. o.](#)

¹⁸⁷ [Európai Egyetemi Intézet. Médiapluralizmus és Médiaszabadság Központja: Médiapluralizmus Monitor Magyarországról szóló jelentése 2024-ről. 36. o.](#)

¹⁸⁸ Mttv. 52. §.

jelentés ugyanakkor **nem mutatja be, hogy a Médiatanács mely esetekben járt volna el jogszerűtlenül vagy elfogult módon, és hogy ez mivel támasztható alá.**

Bizonyos kiadványok – így például a Riporterek Határok Nélkül 2025-ös kiadása, illetve a Safety of Journalists Platform aktuális jelentése – **a magyar médiaviszonyokat olyan országokhoz hasonlítják, amelyeket ők maguk is jóval kedvezőtlenebbül ítélnék meg.**¹⁸⁹

A Riporterek Határok Nélkül annak ellenére említi együtt Magyarországot Oroszországgal, hogy utóbbi államról a szervezet adatlapja azt írja, hogy *„szinte az összes független médiumot betiltották, blokkolták és/vagy „külföldi ügynöknek” vagy „nemkívánatos szervezetnek” nyilvánították.”*¹⁹⁰ A Safety of Journalists Platform **Oroszország mellett Törökországgal is párhuzamot von**, miközben az említett ország kapcsán újságírókkal szembeni eljárásokról, illetve merényletről is beszámoltak.¹⁹¹

Zárszó

Amint arra az előszóban is utaltunk, az NMHH nyomon követi a médiaszabadság Magyarországi állapotát felmérni igyekvő jelentéseket, tartalmi és módszertani meglátásaival hozzájárulva az említett kérdés szakmai alapú megvitatásához. A jelen elemzésünk által azonosított módszertani és tartalmi aggályok azonban alkalmasak arra, hogy csökkentsék a kiadványok megalapozottságát.

Több vizsgált jelentés **transzparenciáját** is nagymértékben **csökkenti**, hogy nem ismerhető meg pontosan, kik vettek részt annak összeállításában. Emellett számos jelentés, így például a Médiapluralizmus Monitor, a Media Freedom Report és a Rule of Law Report, valamint a Media Capture Monitoring Report kiadványai esetében is kérdésként merülhet fel, hogy a jelentések elkészítésébe bevont személyek és szervezetek kiválasztásának gyakorlata mennyiben teszi lehetővé a plurális, eltérő nézőpontokat megjelenítő értékelést.

Bár a Médiapluralizmus Monitor a külső szakértői csoport felállításával kísérletet tesz arra, hogy kezelje az országcsapat esetleges egyoldalú értékeléséből eredő kockázatokat, azonban problematikus, hogy előbbi csoport tagjai mennyiben gyakorolhatnak érdemi befolyást a jelentés végső megállapításaira.

Bírálat fogalmazható meg az egyes dokumentumok **forrásfelhasználásával** kapcsolatosan is. Egyes jelentések, így például a Freedom in the World, valamint a World Press Freedom Index esetében nem ismerhető meg pontosan, milyen forrásokat használtak fel azok elkészítéséhez. A Médiapluralizmus Monitor, a Mapping Media Freedom – Monitoring Report, a Safety of Journalists Platform, a Media Capture Monitoring Report, valamint a Liberites által közzétett jelentések esetében pedig elsősorban olyan egyoldalúan kiválasztott szervezetekre és lapokra hivatkoznak, amelyek kérdésessé teszik a plurális, eltérő nézőpontokat megjelenítő értékelést.

¹⁸⁹ [Riporterek Határok Nélkül: World Press Freedom Index 2025.; Safety of Journalists Platform: Annual Report 2025. 46. o.](#)

¹⁹⁰ [Riporterek Határok Nélkül: Country fact-file: Russia.](#)

¹⁹¹ [Safety of Journalists Platform: Annual Report 2025. 15., 29., 42. o.](#)

Továbbá több jelentésre is jellemző az a gyakorlat, hogy egyéb médiaszabadság-jelentésekre hivatkozik.

Miként arra rámutattunk, az idei jelentésekben is azonosíthatók **tárgyi tévedések**. Ezek közé sorolható, amikor a Liberties kiadványai azt írják, hogy *„a magyar médiaszabályozás nem korlátozza a médiavállalatok tulajdonlását”*, annak ellenére, hogy a Médiatörvény alapelveként rögzíti tulajdoni monopólium kialakulásának, valamint a piaci verseny indokolatlan korlátozásának megakadályozását, valamint konkrét rendelkezések keretében is lehetőség ad a fellépésre a piaci koncentráció megelőzése érdekében. Szintén ilyennek tekinthető, amikor a Médiapluralizmus Monitor aktuális kiadása felrója az Online Platform Vitarendező Tanács digitális szolgáltatási koordinátortól való függetlenségét, tévesen interpretálva az Európai Unió releváns rendeletének elvárásait.

Aggályos továbbá, hogy a tárgyi tévedések mellett **szubjektív véleménynyilvánítások** is találhatók a kiadványokban. Erre jó példa, amikor a Rule of Law Report annak ellenére állít párhuzamot az NMHH költségvetése, valamint a Hatóság függetlensége kapcsán általuk azonosított hiányosságokkal, hogy állítását elmulasztja kifejteni, alátámasztani.

Annak érdekében, hogy a jövőben szakmai szempontból megalapozottabb és elfogulatlan jelentések kerüljenek kiadásra, javasoljuk az általunk megfogalmazott konstruktív kritikák figyelembevételét.